

ilke

1. Gündüz
tarafından
TÜSTAV'a
neşretmiştir

AYLIK İNCELEME YORUM BELGE DERGİSİ

Yeni Program ve Kongre Kararları TSİP 1. Parti Kongresi Üzerine

**Demokratik Merkezîyetçilik II
Millî Mesele Üzerine**

TÜSTAV

Cilt 5/Sayı 28
1976 Nisan MAYIS

İÇİNDEKİLER

TSİP G. Başkanı A. Kaçmaz'ın 1 Mayıs Demeci	3
TSİP Yeni Programı	6
TSİP I. Parti Kongresi Kararları	20
Egemen Sınıfların Bunalımı, Sosyal Demokrasi ve Sosyalistler	43
MC İktidarı Ülke Topraklarını Satışa Çıkardı / R. Evren	55
Leninist Parti Programında Millî Mesele / S. Yesmeneyef	63
Demokratik Merkezîyetçilik II. / P.A. Rodionov	75

Sahibi: Oner Ciravoğlu / Sorumlu Yazışmaları Müdürü: İlker Demir /
Yazışma ve havale adresi: P.K. 71, İstanbul / Yönetim ve Dağıtım
adresi: Cağaloğlu Basımsahip Sokak Tan Apt. 10/11 İSTANBUL /
Abone şartları: Yıllık 100, altı aylık 50 lira. Dış ülkeler için iki katı-
dır / Dizgi - Baskı İshak Basımevi, 27 73 37 / İlan: Tam sayfa 500
lira. Diğer ilânlar santimi 25 lira / Basıldığı tarih : 9 Mayıs 1976.

TSİP Genel Başkanı Ahmet Kaçmaz'ın 1 MAYIS Demeci “KURTULUŞUMUZ SOSYALİZM,,

İşçiler, emekçiler, bütün Demokratlar;

1 Mayıs, Mayıs ayının ilk günü, bütün insanlığın kurtuluşunun ve geleceğinin yegâne güvencesi işçi sınıfının bayramı...

Bugün dünyanın dört bir köşesinde işçiler emperyalizm ve gericiliğe karşı savaşta işçi sınıfının birliğini ve halkların kardeşliğini pekiştiriyorlar: barış, ulusal kurtuluş, sosyal ilerleme, demokrasi ve sosyalizm için mücadelede kazanılan zaferlerin sevincini dile getiriyorlar; her türlü sömürü ve baskı, zulümden arınmış sosyalist bir dünya kurulana dek, tek bir vücut halinde yürüyeceklerini haykırıyorlar.

Ülkemizde yıllardan sonra ilk defa yürüyoruz. İşçi sınıfının, kendi sırtından milyonlar vuran parababalarına karşı sürdürdüğü kurtuluş mücadelesinin en önemli günlerinden biri olan 1 Mayıs'ta bu **birlik** ve **dayanışma** gününde, işçi sınıfımız gür sesiyle haykırıyor: 1 MAYIS İŞÇİ GÜNÜDÜR, emperyalizme karşı savaşın güçlerinin pekiştiği emekçi gündür, faşizme karşı mücadelenin birliğinin sembolleştiği, demokrasiden yana bütün halkın gündür.

İşçiler, tüm yurtseverler,

Başta Amerika olmak üzere bütün emperyalist ülkeler, yurdumuzun tüm zenginliklerine, halkımızın yarattığı tüm değerlere el koymaktadırlar. Ülke ekonomisi tümüyle dışa bağımlıdır ve bu yapıyla yoksul halkımızın daha da yoksullaşmasından başka birşey getirmeyecektir. Ekonomik bağımlılık, siyasal, askerî ve kültürel bağımlılıkla perçinleşmiştir. Halkımızın çıkarlarına bütünüyle ters düştüğünü defalarca gösteren Milliyetçi Cephe iktidarı ve ardındaki sömürücü çevreler, emperyalizmin bu sadık dostları, bağımlılıklarını bir kez daha ispatladılar. Halkımızın onurunu ayaklar altına aldılar. Amerikan emperyalistleriyle yurt toprağı pa-

zarlığına oturdular. Ve halkımızın baş düşmanı Amerikan emperyalistlerine irice bir kemik karşılığında yurt topraklarını peşkeş çekerek ne kadar milliyetçi olduklarını ispatladılar!

İşçiler, bütün demokratlar,

Pahalılık almış başını gidiyor. Her geçen gün en hayati ihtiyaç maddelerine zam üstüne zam geliyor. Vazgeçilmez beslenme maddelerinden biri olan et artık sadece varlıkların mutfağına girebiliyor. Cebindeki paranın değeri hergün düşmekte... İşsizlik bir başka afet! Almanya yolları da kapandıktan sonra, yatağını sırtına vuranlar büyük şehirlerin işçi pazarlarında haraç - mezat, sefil oluyorlar. Irkçı şoven baskılar azalmamacasına sürüp gidiyor. Yaşama kavgasından bitap düşmüş halkımız bu cehennem azabına dayanamayıp sesini yükseltince karşısında yine eli kanlı MC iktidarını buluyor. Halk düşmanı partilerin oluşturduğu MC ortaklığı, halkımızın yükselen muhalefetini ezmek için, her türlü anti demokratik yolu deniyor. Binlerce insana düşüncesini açıkladığı, bu doğal Anayasal hakkını kullandığı için dava açılıyor. Halkın sömürü ve baskıya karşı örgütlenmesini enellemek için her yola başvuruluyor. Bütün kilit noktalar faşistlerle donatılıyor. Yerli, yabancı, gizli - açık servisler özellikle öğrenci gençliğin demokrasi mücadelesini sabote etmek amacıyla provokasyonlar düzenlemekten geri kalmıyorlar.

İşçiler, kurtuluşu işçilerle beraber olan bütün halkımız,

Bu sömürü ve baskı düzeninin bütün acılarını bizler paylaşıyoruz. Bir avuç azınlık, dar bir parababaları zümresi bizlerin sırtından günlerini gün ederken bizim payımıza yoksulluk, ızdırap ve zulüm düşüyor.

Kurtuluşumuz, BAĞIMSIZLIĞIMIZI kazanmakla mümkündür.

Kurtuluşumuz, DEMOKRASİYİ kurmakla mümkündür.

Kurtuluşumuz, bağımsızlığın ve demokrasinin güvence altında olacağı SOSYALİZM'le mümkündür.

Kurtuluşumuz, bütün dünya halklarının emperyalizme karşı verdikleri topyekûn mücadelenin enternasyonal dayanışma gereklerine sonuna kadar bağlı kalmakla mümkündür.

İşçiler,

Bu yüce günümüzde, halkımızın kurtuluşunun önderi ve başta gelen güvencesi olduğumuzu gösterelim.

Bu 1 MAYIS, sosyalist hareketimizin güçlü birliği yolunda ileri bir adım olsun!...

Bu 1 MAYIS, siyasî hareketimizle, sendikal hareketimizin birliği doğrultusunda bir basamak olsun!

Bu 1 MAYIS, bütün fabrikalardan tek ve bir sesin çıkacağı zafer günlerinin müjdecisi olsun!..

Türkiye Halkı,
İşçi sınıfımızın bu en önemli gününde, onunla beraberlik ve dayanış-
ma içinde olduğumuzu gösterelim.

Bu 1 MAYIS, tüm halkımızın emperyalizme karşı kaldırdığı sıkılmış
bir yumruk olsun!

Bu 1 MAYIS, bütün demokratların faşizme karşı mücadelede güçbir-
liklerinin sembolü olsun!

Bu 1 MAYIS, işçi sınıfımız önderliğinde demokratik halk iktidarını ku-
racak olan halkın cephesinin zaferinin müjdecisi olsun!...

YAŞASIN BAĞIMSIZLIK, DEMOKRASI, SOSYALİZM MÜCADELESİ.

TÜSTAV

TÜRKİYE SOSYALİST İŞÇİ PARTİSİ

YENİ

PROGRAMI

GİRİŞ

Ç AĞIMIZ, çökmekte olan kapitalizmden sosyalizme geçiş çağıdır. Ekim devrimiyle birlikte ilk kalıcı meyvesini veren sosyalizm, bugün bir dünya sistemi olarak, yeryüzünün üçte birinde dipdiri gelişen bir gerçekliktir. Sosyalist sistem dışındaki ülkelerde ise, sosyalizm, yüzmilyonlarca insanın elde etmek için uğrunda mücadele verdikleri yegâne kurtuluş yoludur. Artık, sosyalizm, günden güne gelişen emperyalist kapitalizm karşısında, insanlığın ileriye doğru gelişiminin esas yönlendiricisidir.

B UĞÜN yeryüzünde, geniş emekçi yığınların ve halkların ortak düşmanı emperyalizmdir. Bu olgu, emperyalizme karşı dünyanın dörtbir köşesinde yürütülen topyekûn mücadelenin çok yönlü bir bütünlük kazanmasını sağlar. Emperyalizmin kesin yenilgiye uğratılarak varlığına son verilmesi, başta dünya sosyalist sistemi olmak üzere, uluslararası işçi sınıfı hareketi ve ulusal kurtuluş hareketlerinin meydana getirdiği dünya devrimci sürecinin bütünlüğünün ve iç dayanışmasının güçlendirilmesini zorunlu kılar. Tek tek ülkelerin halklarının nihai kurtuluşları, emperyalizme karşı verdikleri mücadelede dünya devrimci sürecinin bütünlüğünün gereklerine sonuna kadar bağlı kal-

makla mümkündür. Günümüzde, enternasyonal dayanışma olmadıkça, hiçbir ülke halkının, emperyalizme karşı verdiği mücadeleyi nihaî zafere ulaştırması mümkün olamaz.

EMPERYALİZMİN sömürü ve baskısı altındaki Türkiye halkının mücadelesi, bütün dünyadaki anti - emperyalist mücadelenin ayrılmaz bir parçasıdır. Bu mücadelenin önderi işçi sınıfımızdır. Halkımızın nihaî kurtuluşunu sağlamakla yükümlü olan işçi sınıfımız, emperyalizme karşı olan mücadelenin sonuna kadar kararlı yegâne gücüdür. İşçi sınıfımız, aynı zamanda enternasyonal dayanışmanın da başlıca teminatıdır. Çünkü ulusal sınırları çoktan aşip uluslararası bir nitelik kazanmış olan sermayeye karşı mücadele veren bütün ülkelerin işçi sınıfının düşmanı tektir: Emperyalizm. Nihaî hedefi tektir: Sınıfsız bir dünya toplumu. Bu somut durum, işçi sınıfının birliği ilkesinin en yüce şekli olan işçi sınıfı enternasyonalizmine sonuna kadar bağlılığı zorunlu kılar. Enternasyonalizm, aynı zamanda ulusların ve halkların kendi geleceklerini tâyin hakkını hiçbir önşart koşulmaksızın sonuna kadar savunmayı gerektirir. Böylece enternasyonalizmin, halkların kardeşliği ilkesiyle çok daha kapsamlı ve güçlü bir şekilde hayata geçirilmesi gerçekleşir.

Öte yandan dünya barışını savunmak, korumak, güçlendirmek ve barışa hizmet etmek işçi sınıfının en önemli enternasyonalist görevlerindedir.

DÜNYA emperyalist kapitalist sistemine bağımlı geri bir ülke olan Türkiye’de, hakim üretim tarzı kapitalizmdir. Türkiye’de boy vermesi yüz yıl öncesine uzanan ve bu noktadan günümüze kadar gelen süreç boyunca kayda değer serbest rekabetçi bir dönem geçirmeyen kapitalizm, esas gelişimine kurtuluş savaşından sonra kavuşmuştur. Kapitalizmin bu esas gelişimi bütünüyle dünya kapitalizminin emperyalist döneminde yer aldığı ve palazlanmakta olan yerli burjuvazi, giderek, emperyalizmle tam bir işbirliği içine girdiği için, Türkiye’de kapitalizm EMPERYALİZME BAĞIMLI olmuştur. Bu dönem boyunca, yerli burjuvazinin ortaklık ilişkileri içinde olduğu uluslararası finans-kapitalin tekelci niteliği, ülke kapitalizmine de aksetmiş, ayrıca Türkiye’nin kapitalizm öncesinden gelen toplumsal şartlarının da zorlamasıyla Türkiye kapitalizmi TEKELCİ BİR nitelik almıştır. Sonuçta, Türkiye ekonomisi, dar bir parababaları zümresinin tekeline girmiştir.

KAPİTALİZMİN, yani pazar için meta üretiminin ve buna bağlı olarak mübadelenin gelişmesi, bütün dünyada olduğu gibi ülkemizde de, şehirlerdeki ve köylerdeki geniş emekçi yığınlarının önemli bir kısmını, sahipleri bulunduğu üretim araçlarından kopararak mülksüzleştirmiş ve işgüçlerinden başka satacağı birşeyi olmayan birer ücretli köle haline getirmiştir. Böylece, üretim ve dolaşım araçlarının önemli bir bölümünün mülkiyetini tekelinde toplayan az sayıda kapitalistin ve büyük mülk sahibinin karşısında, emekleriyle onların gelirlerini yaratan işçiler ve sömürülen diğer emekçiler yer almaktadır.

ÜRETİM aracından koparılarak proleterleşen küçük üreticilerin arasına katılmasıyla biraz daha kalabalıklaşan işçi sınıfının durumu her geçen gün daha da kötüleşmektedir. Yaygınlaşan kapitalistleşme sonucu istihdam artsa bile, daha ileri tekniklerin kullanımının yaygınlaşması işçiye olan ihtiyacı nisbi olarak azalttığı için, işsizler ordusu gün be gün büyümektedir. Kapitalist üretimin kaçınılmaz sonucu olan bu durum, emeğin sermayeye bağımlılığını ve dolayısıyla sömürüye olan mahkûmiyetini daha da arttırmaktadır.

Öte yandan, kapitalist ekonominin anarşik yapısı, devamlı olarak ekonomik krizlere yol açmakta, mevcut kapitalist üretim ilişkilerinin yol açtığı bu durum, üretici güçlerin gelişmesini engellerken, proleterleşme ve tekellerin güçlenmesi süreçlerini hızlandırmaktadır. Üstelik ekonomisi, emperyalist sisteme bağımlı olan ülkemiz, bu sistemin git-tikçe yoğunlaşan bunalımlarını daha derinden hissetmekte ve bağımlı kapitalist ekonomi derin yaralar almaktadır.

KAPİTALİZM, emeğin üretkenliğini arttırarak yaratılan toplumsal değerin büyümesini sağlarken, bu toplumsal değerden yararlanma eşitsizliğini beraber getirir. Bir avuç tekeldiden ve onun gerici müttefiklerinden oluşan sömürücüler, kapitalist mülkiyet ilişkilerinin bir sonucu olarak, toplumsal zenginliklerin büyük bir bölümüne el koyarlarken, tüm değerleri yaratan emekçiler kıt kanaat geçinecekleri asgarî geçim şartlarında yaşamak zorunda bırakılırlar. Bu durum işçi sınıfının nisbi ve bazan mutlak yoksullaşmasına yol açarken, köylülerin önemli bir bölümünün, küçük memur, zanaatkar, esnaf ve diğer halk tabakalarının yoksullaşmalarını had safhaya vardırır. Bütün bu toplum kesimleri, mevcut düzenin kötülüklerini, yoksullaşmanın getirdiği bağımlılığı, sömürünün yoğunlaşmasını, zulmün ve yaşama güvensizliğinin acılarını ve öfkelerini yüreklerinde duyarlar.

TOPLUMDAKİ bu çelişkilerin gün geçtikçe büyüyüp derinleşmesi sınıf kamplaşmalarını daha da belirginleştirmekte, sömürü ve baskıya maruz toplum kesimlerinin kendi kurtuluşları doğrultusunda emperyalizme ve yerli ortaklarına karşı mücadelelerini birleştirmeleri için elverişli bir ortam yaratmaktadır.

ÖTE yandan kapitalist üretimin sosyal niteliği ile üretim ve dolaşım araçlarının özel mülkiyeti arasındaki kapitalist toplumun temel çelişkisi her geçen gün daha da derinleşmekte ve yükselen sosyalleşme seviyesi özel mülkiyet kabuğunu zorlamaktadır. Bu durumda, burjuva toplumunun yukarıda sıralanan çelişkilerinin kaynağı olan bu çelişkinin, işçi sınıfının iktidarı ile çözülmesi gerekmektedir. Ancak böylece, üretici güçlerin gelişmesi önündeki engeller kaldırılmış olacak; ancak böylece, ekonomide anarşiyi ve devri buhranları yaratan kapitalist üretim yerine planlı sosyalist üretim temellendirilerek üretici güçlerin alabildiğine serpilip gelişmesi sağlanacak; ancak böylece, toplumdaki küçük bir azınlığın, büyük bir çoğunluğu sömürmesine son verilerek mevcut düzenden acı çeken geniş kitleler kurtarılmış olacak; ve ancak böylece refahın tüm toplum kesimlerine yayılarak, toplumsal zenginlik kaynaklarının, aynı zamanda, sömürü, zulüm ve yoksulluğun da kaynakları olması önlenecektir.

İŞÇİ sınıfı bu devrimci sürecin başını çekmek ve sonuna kadar götürmek zorundadır. Çünkü işçi sınıfı, üretim araçlarının özel mülkiyetinden yoksundur. Buna karşılık mevcut düzenden zarar gören ve acı çeken diğer toplum kesimleri, üretimdeki objektif konumları gereği özel mülkiyet alanında kalırlar. Ve mevcut üretim ilişkilerinin, sosyalist mülkiyet ilişkileri ile değiştirilmesinde öncü rol oynayamazlar. Bu nedenle işçi sınıfımızın, toplumdaki tüm öteki sınıf ve tabakalardan, onların dünya görüşlerinden ve ideolojilerinden bağımsız örgütlenmesi, politikasını kendi nihai hedefi doğrultusunda bağımsızca belirlemesi şarttır.

BUNUNLA birlikte işçi sınıfının siyasî hareketi, toplumdaki tüm sömürülen ve baskı altında tutulan diğer toplum kesimlerine, mevcut düzendeki durumlarının umutsuzluğunu ve kurtuluşlarının, ancak işçi sınıfının iktidarı ile birlikte mümkün olacağını gösterir. Onları kendi mücadelesinin şaşmaz bir tabiat kanunu gibi işleyen bilimselliğine ve haklılığına ikna etmeye ve aynı saflarda mücadeleye katmaya çalışır.

ÜLKEMİZDE, gerek sömürüye karşı yürütmekte olduğu ekonomik mücadelesini yönlendirebilmesi, gerekse emperyalizme ve yerli ortaklarına karşı sürdürdüğü bağımsızlık, demokrasi ve sosyalizm mücadelesini başarıya ulaştırabilmesi için, işçi sınıfımızın örgütlü siyasî mücadele yürütmesi şarttır. Ancak böyle yapmakla iktidar mücadelesi verebilmesi, iktidara gelmesi ve iktidarında uygulayacağı bir seri köklü girişimlerle kendinin ve geniş yığınların geleceğini kasteden halk düşmanı komplo ve sabotajları önleyerek, halkın çıkarlarını koruması gerçekleşebilir. Ancak, böyle yapmakla, bütün halkın kurtuluşunu sağlayacak olan kendi nihai hedefi doğrultusunda, toplumun yeniden sekillendirilmesi mümkün olur.

İŞTE, Türkiye Sosyalist İşçi Partisi'nin görevi, Türkiye İşçi sınıfını bilimsel olarak zorunlu bu iktidar hedefine doğru yöneltmek ve bu mücadelesinde onu örgütlemek ve ona bilinç, birlik ve mücadele azmi kazandırmaktır.

TÜRKİYE kapitalizminin gelişimindeki tekeli nitelik, burjuva demokrasisinin yaygınlaşıp kökleşmesine meydan vermemiştir. Burjuvazinin ırkçılığı ve şovenizmi de burjuva diktatörlüğünü besleyip güçlendirmiştir. Bunlara, etkin bir şekilde varlığını sürdüren kapitalizm öncesinden kalma keyfi davranışlar ve baskı yöntemleri eklenince kısıtlı burjuva demokrasisinin sınırlarının genişletilmesi büyük ölçüde zorlaşmaktadır. Faşist akımların varlığını sürdürmesine yol açan bu ortamda, tekeli burjuvazi, zorlandığında ve şartlar elverdiğinde faşist yönetimler getirmek için tereddüt etmemektedir. Bütün bu şartlar DEMOKRASİ mücadelesinin ne ölçüde hayati olduğunu gösterir.

ÜLKEMİZDEKİ halk düşmanı egemen güçler emperyalizmle işbirliği içindedirler. Kendi çıkarları ile emperyalizmin çıkarları öylesine iç içe girmiştir ki, onların emperyalizmden bağımsız bir tutum göstermeleri, bilimsel olarak mümkün değildir. Halkımızın sömürülmesinde işbirliği içinde olan emperyalizm ve yerli ortakları, onun baskı altında tutulmasında da, ortak çıkarlarının sürmesi açısından işbirliği yapmak durumundadırlar. O halde halkımızın emperyalizme karşı sürdürdüğü bağımsızlık mücadelesi, fiilen onun yerli ortaklarını ve bu ikisinin sömürü ve baskılarının devamını gerçekleştiren iktidarlara karşısına almak zorundadır. Bu durumda bağımsızlık mücadelesi, demokrasi mücadelesi ile bir bütün teşkil eder.

İŞTE bu durumda, işçi sınıfımızın yakın hedefi, emperyalizme bağımlı tekelci burjuvazinin ve müttefiklerinin egemenliğine son vererek bağımsızlığın ve demokrasinin gerçekleştirilmesidir. Bu hedef, işçi sınıfının örgütlü öncülüğünde halkın demokratik iktidarını mümkün ve zorunlu kılar. Halkın demokratik iktidarının kurulması için sürdürülen mücadele, ülkemizde çıkarları bağımsızlık, demokrasi ve özgürlükten yana olan tüm toplum kesimlerinin birlikteliğini gerektirir. Bu gereksinim HALK CEPHESİ'nde somutlanır. Halk Cephesinin temelini işçi - köylü ittifakı oluşturur.

ÜLKEMİZDE üretici güçlerin gelişim seviyesi, bağımsızlık ve demokrasi doğrultusundaki girişimlerde, halkımızı, sosyalist taleplerle de karşı karşıya getirir. Toplumumuzda işçi sınıfının bağımsız ve yönlendirici bir sınıf olarak yer almasının yol açtığı bu durum, demokratik halk iktidarının daha ilk adımda, sosyalizm doğrultusundaki köklü dönüşümlerini mümkün ve zorunlu kılar. O halde Türkiye'de BAĞIMSIZLIK ve DEMOKRASİ için verilen mücadele, SOSYALİZM için verilen mücadele ile birleşir ve tamamlanır.

TÜRKİYE Sosyalist İşçi Partisi, demokratik halk iktidara giden yolda, halkımızın sürdürmekte olduğu bağımsızlık ve demokrasi mücadelesinde, emperyalizme ve gerici iktidarlara yönelen bütün anti - emperyalist ve anti - faşist girişimleri destekler, bu gibi hareketleri işçi sınıfının nihai çıkarları doğrultusunda, yörüngesine almaya çaba gösterir.

ANCAK, emperyalizme bağımlılığı, tekelci sermayenin egemenliğini ve anti - demokratik baskıları daha ince metodlarla pekiştirip yaygınlaştıran her türlü reform görüşlerini tümüyle reddeder. Yine işçi sınıfının mücadelesini yolundan saptırıp, burjuvazinin çıkarlarının peşine takarak ona zarar veren her türlü sapmaya; revizyonizme, troçkizme, sol maceracılığa ve işçi sınıfı dışı bir akım olan anarşizme karşı kararlı bir şekilde mücadele eder. Başlangıçta bir sapma olarak ortaya çıkıp, bugün işçi sınıfı biliminin karşısında yer alan ve işçi sınıfına düşman bir akım olan maoizme karşı amansızca savaşıır.

Partimiz, işçi sınıfımız önderliğindeki, demokratik halk iktidarının görevlerini şöyle tespit eder :

SİYASİ GÖREVLER

- Ülkemizi emperyalizme bağlayan bütün siyasi, askerî, ekonomik ve kültürel anlaşmalar iptal edilecektir.
- Barışçı yanyana varolma ilkesi, dış politikanın temelini oluşturacak, hak-sız savaşlara son verilecek, ihtilâfların barışçıl yoldan çözümlenmesi ve genel silâhsızlanmanın sağlanması için olanca çaba gösterilecektir.
- Ulusların kendi kaderlerini tayin hakkı ilkesine tümüyle uygun bir politika izlenecektir.
- Başta komşularımız olmak üzere, gereken bütün ülkelerle dostluk ve saldırmazlık anlaşmaları yapılacaktır.
- Dünya devrimci sürecinin gerektirdiği enternasyonal dayanışmanın görevleri eksiksiz yerine getirilecek, anti-emperyalist politika, emperyalizm tüm dünyada kesin yenilgiye uğratılana kadar kararlılıkla yürütülecektir.
- Tüm yabancı sermaye millileştirilecek ve yabancı sermaye ve kredi ilişkileri halkın yararına demokratik halk devleti tarafından düzenlenecektir.
- Uluslararası plânda faşizm ve ırkçılıkla kararlı bir mücadele yürütülecek faşist ve ırkçı yönetimlerle her türlü ilişki kesilecektir.
- Anayasa, geniş halk kitlelerinin hayati çıkarlarını ve halkın demokratik iktidarını teminat altına alacak şekilde, ırk, dil, cins, mezhep ve renk ayırımına bakılmaksızın, tümüyle demokratlaştırılacaktır.
- Bu anayasaya aykırı bütün kanunlar ve mevzuat kaldırılacak, geniş yığınların örgütlenme, söz ve fikir özgürlüğü, doğrudan yönetime katılma ve benzeri hakları halkın egemenliği doğrultusunda düzenlenecektir.
- Adaletin halk yararına işlemesi için gerekli dönüşümler yapılacak, mahkemeler halkın oyuyla oluşturulacaktır.
- Yurttaşların seçme ve seçilme hakları üzerindeki tüm kısıtlamalara son verilecek, seçmenler, temsilcilerini istedikleri anda oy çoğunluğuyla görevden alma hakkına sahip olacaklardır.
- Devlet, bütünüyle, demokratik halk iktidarının koruyucusu ve bekçisi haline getirilecektir.
- Halkın, gittikçe artan bir oranda, devlet yönetimine aktif bir şekilde katılması sağlanacaktır.
- Her türlü faşist, ırkçı, gerici, halk düşmanı örgüt kapatılacak, yeniden örgütlenmelerine ve propagandasına fırsat verilmeyecektir.
- Her türlü halk düşmanı komplonun ve sabotajın, provokasyonun ve açık saldırıların karşısında, halkın kazanımlarını savunabilmesi için, gönüllü örgütlenmesi gerçekleştirilecektir.
- Halkın, kendi demokratik iktidarını siyasi ve kitle örgütleri yoluyla yönlendirmesi ve denetlemesi gerçekleştirilecektir.
- Devletin bütün yönetici kademeleri seçimle oluşturulacaktır.
- Dinin devlet ile olan her türlü ilişkisi kesilecek, din tamamıyla kendi haline bırakılacak, din ve mezhep üzerindeki baskılara son verilecektir.

EKONOMİK GÖREVLER

1 — Millileştirmeler :

- Büyük fabrikalar, büyük kapitalist çiftlikler, bankalar, sigorta şirketleri, dış ticaret ve büyük ticari işletmeler, büyük ulaştırma vasıta ve tesisleri büyük mülkler, tabii servetler, plânlı halk ekonomisine gerekli olmayıp, tüketime hizmet eden kuruluşlar, diğer büyük kapitalist işletmeler ve ağa toprakları bütünüyle millileştirilip demokratik halk iktidarının emrine ve çalışanların yönetim ve denetimine verilecektir.

2 — Merkezi Planlama :

- Ekonomi, halk iktidarının yönetim ve denetiminde merkezi olarak plânlanacak, bu plânlama ile üretimdeki anarşinin ve ekonomik bağımlılığa yol açan maddi şartların ortadan kalkması, teknolojinin gelişmesi, işgücünün kalitesinin yükseltilmesi sağlanacak ve neyin, niçin, nasıl ve nerede üretileceği merkezi olarak tesbit edilecek, sosyal gelişmenin bütün alanları plânlı bir eşgüdümle sokularak, kol ve kafa emeği arasındaki çelişkinin kaldırılması yönünde tüm imkânlar seferber edilecektir.

3 — Kırsal Ekonomi :

- İhtiyacı olan köylülere, topraksız ve az topraklı köylüler ilk plâna alınarak bedelsiz olarak toprak dağıtılacak ve kolektif tarıma doğru yönlendirilmeleri için teşvik ve ikna edilecektir.
- Makine, sulama, gübre gibi imkânlar sağlanarak tarımın ve hayvancılığın ve balıkçılığın geleneksel geriliğine son verilerek ve yükselen üretkenlik ile birlikte üretimin hızla artması sağlanacaktır.
- Emekçi köylünün bağımlılık ilişkileri içinde kalmasına sebep olan her türlü borçlanmalar kaldırılarak insanca yaşaması ve özgürce üretime devam etmesi için gerekli yardım, teşvik, kolaylık vb. sağlanacaktır.
- Devlet çiftlikleri ve millileştirilen kapitalist çiftlikler, işçilerin yönetim ve denetiminde, daha ileri bir teknoloji ile üretimine devam edecektir.
- Ormancılık, sınai üretime yönlendirilecek şekilde demokratik halk iktidarı tarafından ele alınacak, orman köylülerinin emeğinin daha verimli olarak değerlendirilmesi için gerekli düzenlemeler yapılacaktır.

SOSYAL GÖREVLER

1 — Genel Olarak :

- İşsizliğe son verilecek, çalışabilecek yaş ve güçte olan herkese iş temin edilecek, çalışmayan yemeyecektir.
- Çalışan insanın bilimsel olarak alması gerekli temel besleyici maddeler-

den her yurttaşın eksiksiz yararlanması sağlanacak, açlığın ve eksik beslenmenin maddi şartları kaldırılacaktır.

- Her türlü sağlık hizmeti sosyalleştirilerek hiçbir ayrıcalık gözetmeksizin tüm yurttaşlara, devlet tarafından bedelsiz olarak sağlanacak, sağlık nedenleriyle çalışamayanların geçimleri temin edilecek ve gerekli dinlenme hizmetleri devletçe düzenlenecektir.
- Emeklilerin ve bedeni yetersizlikten dolayı çalışamayacak durumda olanların geçimlerinin sağlanması, devletin sosyal görevidir.
- Bütün yurttaşlara düşük bir kira bedeli karşılığında günün sosyal ihtiyaçlarına cevap verebilecek şekilde konut temin edilecektir.
- Dolaylı vergiler tümüyle kaldırılacak, gelir vergisi, çalışan halkın çıkarları doğrultusunda müterakki olarak düzenlenecektir.
- Eğitim, kültür, sanat ve spor, sosyalist toplumun kuruculuğuna ve güçlendirilmesine aktif olarak katılacak kollektif insanın yetişmesine hizmet edecek şekilde sosyalleştirilecektir. Kültürlerin gelişmesini önleyen engeller bütünüyle kaldırılacak ve hızla gelişip serpilmeleri için, halkın iktidarı tüm imkânları seferber edecektir.

2 — İşçiler İçin :

- Her işçinin dilediği yerde ve işde çalışması sağlanacaktır.
- İşçiler, işyerinin yönetimine ve denetimine katılacaklar ve son söz hakkı, demokratik halk iktidarının politikası ve tesbit ettiği hedefler doğrultusunda, işçilerde bulunacaktır.
- İşçi sınıfının sendikal hareketindeki bölünmelerin ve dağınıklığın giderilmesi için tedbirler alınacak, işçilerin ülke çapında tek bir sendikal birlik içinde toplanmaları sağlanacaktır.
- Her işçiye emeği karşılığında ücret ödenecektir.

3 — Köylülük İçin :

- Kırsal alanlardaki baskı ve nüfuzun tamamıyla yok edilmesi ve yeniden gelişmesinin önlenmesi için, yönetiminde yoksul köylülerin ağırlıkta olduğu demokratik köy komiteleri kurulacak ve mahalli ekonomik, sosyal yönetim, halk iktidarının politikası ve direktifleri doğrultusunda bu komitelerin elinde olacaktır.
- Gizli işsizliğe son verilecek, köylerdeki atıl işgücünün sanayiye aktarılması için plânlı bir çalışma yürütülecektir.
- Köy ile şehir arasındaki farkın kapanması ve köylerin şehir standardına yükselmesi için, toplumsal gelişme perspektifi paralelinde gerekli düzenleme ve yatırımlara başlanacaktır.

4 — Diğer Çalışanlar İçin :

- İşçiler dışındaki bütün çalışanların bir bütünsellik içinde sendikal ve mesleki örgütlenmeleri sağlanacaktır.

5 — Kadınlar İçin :

- Sömürücü toplumların yarattığı kadın - erkek eşitsizliklerinin giderilmesi ve kadınların, ev hayatının köleleştirici etkisinden kurtarılıp yaratıcı güçlerinin geliştirilmesi sağlanacak, organizmasına zararlı olan alanlarda çalışmalarını önlenecek ve kadın - erkek ayrımı gözetilmeden, eşit işe eşit ücret prensibi uygulanacaktır.
- İnsanlık onurunu ayaklar altına alan fuhuş kesin olarak yasaklanacak, fuhuşun tuzağından kurtulan kadınların onurlu bir hayata kavuşmaları için iş sağlanacak, fuhuşu yaratan maddi şartlar kaldırılacaktır.

6 — Gençlik İçin :

- Gençlik dinamızının halk yararına yönlendirilmesi, toplumun geleceğinin daha ileri bir seviyeye ulaştırılması için, tavırda bağımlı, örgütsel olarak bağımsız sosyalist gençlik örgütlenmesi tüm çalışan ve öğrenci gençliği kapsayacak şekilde yurt sathına yayılacak, diğer demokratik ve mesleki gençlik örgütleri teşvik edilerek gençliğin tümüyle örgütlü bir bütünlüğe kavuşması sağlanacaktır. Böylece, üretime dönük girişimlerde gençliğin gönüllü yardımı teşkilâtlandırılacaktır.

7 — Çocuklar İçin :

- Çocuklar toplumun en değerli varlık hazinesidir. Yarının insanını ve toplumunu oluşturacak çocukların, bu doğrultuda yetişmeleri için, devlet ile alle tam bir işbirliği içinde olacak, devlet, tüm sosyal imkânlarını bedelsiz olarak, çocuğun sosyalist toplumun insanı olarak yetişmesine seferber edecektir.

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi demokratik halk iktidarına giden yolda, halkımızın acil demokratik taleplerinin karşılanması, işçi sınıfımızın korunup güçlendirilmesi ve onun temel müttefiki köylülerin acil taleplerinin gerçekleştirilmesi için sürekli mücadele yürütür.

Kendisi ile birlikte tüm çalışan halkımızı da kurtuluşa götürecek olan işçi sınıfımızın ve halkın kurtuluşunun ilk adımı olan Demokratik Halk İktidarının gerçekleştirilmesi amacıyla Partimiz, bu programını hayata geçirmeye çalışır ve tüm bağımsızlık, demokrasi güçlerini bu program doğrultusunda birlikte mücadeleye çağırır.

TÜSTAV

PROGRAMA EK

DEMOKRATİK HALK İKTİDARINA GİDEN YOLDA HALKIMIZIN ACİL TALEPLERİ

1 — Türkiye Sosyalist İşçi Partisi, ülkemizin demokratlaşması ve bağımsızlaşması doğrultusunda şunları talep eder:

- Anayasada yapılan anti-demokratik değişikliklerin iptal edilmesi, Anayasanın çalışan halkın yararına demokratlaştırılması.
- Fikir ve örgütlenme özgürlüğünü engelleyen her türlü ceza kanunu maddesinin kaldırılması.
- Kitap ve yayın yasaklamalarının, yayın toplanmasıyla ilgili her türlü yasa maddesinin kaldırılması.
- Kamu hizmeti gören devlet kontrolündeki basın ve yayın kurumlarının demokratlaştırılması.
- Çalışan halkın ekonomik - demokratik, mesleki ve kültürel her türlü örgütlenmesini ve faaliyetini engelleyen yasal mevzuatın kaldırılması.
- İşçi - memur ayrımı yapılmaksızın tüm çalışanlara grevli, toplu sözleşmeli sendikalaşma hakkının tanınması.
- Siyasi Partiler ve seçim kanununun demokratlaştırılması, bütün halkın hayatın her alanında ve her sosyal ve ekonomik birimde, siyasi örgütlenme dahil olmak üzere, serbestçe örgütlenmesini sağlayacak hale getirilmesi, her türlü siyasi faaliyet önündeki engellerin kaldırılması.
- Parti, sendika, dernek ve kuruluşların uluslararası ilişkileri üzerindeki bütün kısıtlamaların kaldırılması.
- Siyasi nedenlerle yurt dışına çıkılmasına uygulanan anti - demokratik kısıtlamaların kaldırılması.
- Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Konferansı kararlarının etkin bir şekilde hayata geçirilmesi.
- 1 Mayıs'ın işçi günü, 8 Mart'ın Uluslararası Emekçi Kadınlar Günü, 10 Kasım'ın Gençlik Günü olarak kabul edilmesi.
- Seçme yaşının 18'e, seçilme yaşının 21'e indirilmesi.
- Öğrenimdeki bilim ve öğrenim özgürlüğünü kısıtlayan, öğrencilerin demokratik örgütlenmesini engelleyen tüm antidemokratik mevzuat ve uygulamaların kaldırılması.
- Yüksek öğrenime giriş üzerindeki kısıtlamaların tümüyle kaldırılması, her öğrencinin istediği yerde ve dalda yüksek öğrenim görmesinin sağlanması.
- Adalet mekanizmasının iktidarların tesirine maruz kalmayacak şekilde düzenlenmesi, devlet güvenlik mahkemeleri ve askerî mahkemelerin kal-

dırılması, savcılarının tayininin hakimlerle aynı esasa getirilmesi, mahkemelerin halkın oyuyla işbaşına gelmesinin sağlanması.

- Bütün siyasi hükümlü ve tutukluların serbest bırakılması.
- İdam cezasının kaldırılması.
- Başta 12 Mart dönemi sorumluları olmak üzere, bütün faşist uygulamaların sorumlularının yargılanması.
- Gözaltı süresinin hiçbir durumda 24 saati geçmemesi.
- Devlet mekanizmasındaki faşist ve gerici unsurların ayıklanması, demokrat kıyımına son verilmesi.
- Senatonun kaldırılması, tek meclis sisteminin yürürlüğe konması.
- İrkçi, şoven baskı ve uygulamalara, asimilasyon ve jenosid politikasına son verilmesi, özgürce gelişmenin bütün engellerinin kaldırılması.
- Toplum polislerinin kaldırılması.
- Jandarma, komando ve polis baskısına son verilmesi, dayak, işkence ve keyfi muamelelerin ve rüşvetin sona erdirilmesi, sorumlularının mutlaka kovuşturulması.
- Hangi nedenle olursa olsun, kolluk kuvvetleri görevlilerinin suçsuz bir yurttaşı özgürlüğünden alıkoyması suç sayılmalı ve sorumluları cezalandırılmalıdır.
- Suçun niteliği ne olursa olsun gözaltına alınmış bütün kimselerin, kimlik saptaması da dahil olmak üzere tüm sorgularının yargıç yönetiminde ve kendi seçtiği avukat önünde yapılması.
- Emperyalizmin her türlü ekonomik, siyasi ve askeri örgütünden derhal çekilmelidir.
- Sağlık hizmetlerinin tüm yurttaşlara parasız olarak sağlanması.
- Gecekondu yıkımının kesin olarak yasaklanması.
- Kiraların her belediye çevresinde, sendikaların, belediyelerin ve kiracı temsilcilerinin katılacağı bir komisyon tarafından tespit edilmesi.
- Fuhuşun kesin olarak yasaklanması, teşvik edenlerin cezalarının artırılması.
- Dolaysız vergilerin kaldırılması, gelir vergisindeki adaletsiz duruma son verilerek giderilmesi ve müterakki sisteminin gerçekleştirilmesi.

2 — Türkiye Sosyalist İşçi Partisi işçi sınıfımızın korunup geliştirilmesi için şunları talep eder:

- Sekiz saatlik işgününün her yerde uygulanması.
- Hafta sonu tatilinin iki gün olması.
- Fazla mesainin yasaklanması.
- 16 yaşından küçüklerin çalıştırılmasının yasaklanması, 16-18 yaş arasındakilerin işgücününün 6 saatle sınırlandırılması.
- Kadın sağlığına zarar veren alanlarda kadınların çalıştırılması yasaklanmalıdır.
- Kadın - erkek ayrımı yapılmadan eşit işe eşit ücret ödenmesi.

- Ne sebeple olursa olsun işçinin ücretinden kesinti yapılmasının yasaklanması.
- İşçilerin işten çıkartılmalarına, işyerlerinde işçilerden seçilmiş disiplin komitesi kararı dışında kimsenin yetkisi olmamalıdır.
- İşçilerin memur statüsüne sokulmasının önlenmesi.
- Asgari ücretin, işçinin kendisinin ve ailesinin bilimsel olarak tesbit edilmiş yaşama standardını karşılayacak şekilde, her belediye çevresinde, belediye ve sendika temsilcilerinden oluşacak asgari ücret komiteleri tarafından belirlenmesi ve her yıl yeniden saptanması.
- İşsizlik sigortası kurulması.
- Mevcut sigorta kurumlarının, kesin olarak işçi temsilcilerinin denetimine ve yönetimine verilmesi.
- İş kanununun demokratlaştırılması.
- Genel grev ve dayanışma grevinin yasalaşması.
- Tarım - İş kanununun çıkarılması.
- Lokavtın kaldırılması ve suç sayılması.
- Her türlü grev hakkı üzerindeki bütün kısıtlamaların kaldırılması, grev hakkına hiçbir önşart koşulmaması.
- Sendikalar ve Toplu Sözleşme Kanununun tümüyle demokratlaştırılması.
- Çalışma hayatını ilgilendiren her türlü mevzuatın demokratlaştırılması.
- İşçi sağlığına zararlı işkolları için ve iş kazalarına karşı koruyucu tedbirler kanunlaştırılması ve denetiminin işçi temsilcileri tarafından yapılması.
- Çalışanların korunması ile ilgili kanunları çiğneyen işverenler için cezai müeyyidenin artırılması ve cezalandırılmalarının mutlaka sağlanması.
- Bölge çalışma müfettişlerinin çalışma bakanlığının emrinden çıkarılması atama ve terfi işlemlerinin meslek örgütleri tarafından yapılması.
- İşçilerin ekonomik sorunlarıyla ilgili davaların tek celsede sonuçlanması.
- İş ve İşçi Bulma Kurumları işçi temsilcilerinin yönetim ve denetimine verilmelidir.
- Kamu ve özel sektöre bağlı işyerlerinde ve her belediye sınırı içinde çalışanların çocukları için yeterli kadar kreş, yuva ve bakımevleri açılması.

3 — Türkiye Sosyalist İşçi Partisi, işçi sınıfımızın en yakın müttefiki olan emekçi köylülük için şunları talep eder :

- Topraksız ve az topraklı köylüye geçimini sağlayacak kadar toprak verilmelidir.
- Emekçi köylüye, tefecinin, ağanın ve aracının sömürü ve baskısından kurtulacak biçimde yeterli kredi temin edilmesi, tefeciliğin kesin olarak yasaklanması, taban fiyatların emekçi köylüyü gözetecek şekilde tesbit edilmesi.
- Emekçi köylülüğün, tarımda ve hayvancılıkta, üretimi arttıracak ileri teknolojiden yararlanması için gerekli kolaylıkların gösterilmesi.

TSİP

I. PARTİ KONGRESİ

KARARLARI

GEREKÇE

Partimizin programı ışığında bir dahaki Parti Kongresine kadar geçecek iki yıllık süre boyunca Partimizin faaliyetini yönlendirecek kongre kararlarına esas alınabilecek sosyo-ekonomik gelişme perspektifi kısaca şöyle özetlenebilir:

Dünya devrimci süreci karşısında devamlı gerileyen emperyalizm, Orta Doğu'da tutunmak için olağanüstü çaba göstermekte, yer yer geçici başarılar elde etmektedir. Bu nedenle emperyalizm ülkemizin geleceğini daha iyi kontrol etmek için var gücüyle çaba göstermektedir. Yerli egemen güçler ve onların mevcut temsilcisi MC iktidarı, emperyalizmden aldığı güç ve destekle emekçi halkımız üzerinde baskı ve zulüm uygulamalarını yoğunlaştırmakta, dünya emperyalist-kapitalist sisteminin genel krizini daha şiddetli bir şekilde hisseden Türkiye ekonomisini, tüm kaynaklarını, temsil ettiği dış ve iç çıkarlar doğrultusunda ve halkımızın acil ihtiyaçlarını hiçe sayarak har vurup harman savurmakta, bu yüzden karşılaştığı güçlükler nedeniyle yükselen halk muhalefeti karşısında, faşizmi yeniden tezgâhlamanın yollarını aramaktadır. Ama gerek demokrasiden yana güçlüklerin tepkisi, gerekse dünya devrimci sürecinin yumuşama politikası, açık

kapalı faşist bir diktatörlüğün kurulmasını engellemektedir.

Bu durumda MC iktidarıyla kendileri için istikrarlı bir yönetim sağlayamayan egemen güçlerin bir bölümü, son zamanlarda yönetimi iyice sağa kayan sosyal-demokrasiyi iktidar alternatifi olarak görmeye ve hazırlamaya çalışmaktadırlar. Ülkemizde güçlü ve birliğini sağlamış bir sosyalist hareketin olmayışı, geniş kitlelerin demokrasi umutlarını sosyal demokrasinin iktidarına bağlamalarına sebep olmaktadır. Bu durum önümüzdeki dönemde sosyal demokrasinin siyasi iktidarının şansını arttırmaktadır.

Sosyal demokrasinin iktidarı, kendisine umut bağlayan yığınların hayatın kendisinden öğrenmeleri için çok önemli dersler getirecektir. İşte önümüzdeki dönemde Partimize düşen görevin önemi bu noktada ortaya çıkmaktadır. Gerçekten Kongremizin hemen ertesiinden başlayarak var gücümüzle çalışmadığımız, işçi sınıfımız başta olmak üzere tüm halkımızı bir yandan mevcut halk düşmanı iktidara karşı mücadeleye yönlendirirken, öte yandan da sosyal demokrasinin müstakbel iktidarının getireceklerini, onu MC ile asla aynı sepete koymadan açıkça gözler önüne sermediğimiz, sosyalist hareketin birliği doğrultusunda önemli adımlar atamadığımız ve sosyal demokrasiyi aşan kitlelere başta ÖRGÜT olmak üzere gereken hedefler gösteremediğimiz takdirde görevimizi başarmaktan uzak olacağımız gibi, bu çaresiz durumu izleyecek toplumsal olumsuzlukların da sorumlusu haline geleceğimize açıktır.

Sosyal demokrasinin iktidarı gerçekleşsin gerçekleşmesinin önümüzdeki iki yıl sosyalist hareketimizin güçlenme dönemi olacaktır. Esas ağırlık, işçi sınıfımız başta olmak üzere tüm halkımızın ÖRGÜTLENMESİNE verilecektir. (Bu dönem, sosyalist hareketimizin, işçi sınıfının kendiliğinden hareketini kucaklamak, onunla kaynaşma ve ona yön verme dönemi olacaktır. Türkiye'de sosyalist hareketin güçsüzlüğüne karşılık yaygın ve yoğun bir sosyalist potansiyel vardır.) Sosyalist hareketimiz bu potansiyelin büyük bir bölümünü tek bir merkezden yönlendirecek olgunluğa kavuşacak, halkımızın güvenini kazanacak ve onun kurtuluşunun tek yolunun kendi çabasından geçtiğini göstererek, halkımızın bağımsızlık ve demokrasi mücadelesinin öncülüğünü fiilen yerine getirecektir.

I. PARTİ ÇALIŞMALARıyla İLGİLİ KARARLAR

1. ÖRGÜTLENME

1.1. Parti teşkilâtlarının yaygınlaştırılması ve güçlendirilmesi :

Türkiye Sosyalist İşçi Partisinin mevcut örgütlenmesi yetersizdir. Bu sebeple örgütlenme meselesi önümüzdeki dönemde ciddi bir şekilde ele alınarak:

1.1.1. Amaç 67 ilin hepsinde ilçe teşkilâtlarıyla birlikte örgütlenmenin yayılmasıdır. Partimiz önümüzdeki iki yıllık dönem sonucunda nüfusu elli binin üstünde olan tüm yerleşim merkezlerinde örgütlü olmayı hedeflemelidir. Elbetteki örgütlenme açısından nüfus tek kıstas olamaz. Devrimci ve demokratik birikimin gelişkinlik düzeyi de hesaba katılarak bu hedef büyük ölçüde aşılmaya çalışılacaktır.

1.1.2. Seçimlere katılmak için gerekli örgütlenme; (15 ilde bütün ilçeleriyle birlikte teşkilât açmış olmak) en geç 1976 sonuna kadar gerçekleştirilmeyi beklemektedir.

1.1.3. - Köylülüğün örgütlenmesi doğrultusunda çalışmak Partimizin yetersiz kaldığı bir alandır. Önümüzdeki dönemde, özellikle köy temsilcilikleri kanalıyla Parti, kırsal kesimde propaganda ve örgütlenme çalışmaları yapmalıdır.

Bunun için, genel merkez ayrıntılı bir çalışma yöntem ve programı tesbit etmeli, taşra teşkilâtlarımız ise köy temsilciliklerinin oluşturulmasına çalışmalıdır.

1.1.4. Ayrıca bunun için ilçe seviyesinin altında parti örgütlenmesi yasağına karşı yürütülecek demokratik mücadelenin başarıyla sonuçlanması ölçüsünde üretim ve yerleşim alanları esasına göre parti organlarının yayılmasını sağlamak Partimizin örgütlenme hedeflerinden biri olacaktır.

1.1.5. Başlangıçtan beri Partimizde titizlikle uygulamaya çalıştığımız çalışma ekipleri sistemi güçlendirilmeli, zaafı giderilmeli ve bu işleyiş sağlamca yerleştirilmelidir.

1.1.6. Genel Merkezin aksaklıkları giderilmeli, düzenli bir çalışma sistemi kurulmalı, Genel Yönetim ve Merkez Yürütme Kurulları bu konuda gerekli tedbirleri almalı, Merkez Yürütme Kuruluna bağlı gerekli bürolar oluşturulmalıdır.

1.2. Sendikal örgütlenme

1.2.1. Türkiye Sosyalist İşçi Partisinin sendikalar politikası, merkezi sendikalar bürosunun acilen hazırlayacağı bir ön çalışma sonucu detaylı olarak tesbit edilip, bu politika somut bir program ile uygulanır.

1.2.2. Burjuvazinin çıkarları doğrultusunda sınıflar arası barış, denge ve kaynaşma sağlayıcı bir politika izleyen sarı sendikacılığa karşı; sınıf sendikacılığının hâkim kılınması için «en gerici sendikalarda bile çalışılmalıdır» temel ilkesi doğrultusunda, sendikal hareketin birliğini her zaman ön plânda tutarak tüm sendikal örgütlenmelerde, özellikle taban çalışmasına önem verilir.

1.2.3. Bugün işçi sınıfının ileri ekonomik örgütlenmesini temsil eden DİSK'in, gelişip güçlenmesine, politikasının ise daha ileri ve devrimci bir nitelik kazanmasına çaba gösterir.

1.2.4. Sendikaların yönetiminde parti politikasının etken olması ya da parti politikasına karşı bir tutum izlenmemesi için özellikle fabrika ve işyerinde taban çalışması esas alınır.

1.3. GENÇLK ÖRGÜTLENMESİ

1.3.1. Gençliğin sosyalist örgütlenmesi :

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi bilimsel ilkenin bir gereği olarak işçi, emekçi ve öğrenci gençliğinin örgütsel olarak bağımsız politik olarak kendi çizgisi doğrultusunda çalışacak sosyalist örgütünün acilen kurulması ve bu ilke doğrultusunda teşkilâtlanması, merkezi yayınıyla birlikte ajitasyon ve propagandayı yürütmesi yolundaki çalışmalarını destekler.

Sosyalist birliğin gündemde olduğu günümüzde gençliğin sosyalist teşkilâtlanması çalışmalarında birlik hedefini asla gözden kaçırmamaya çalışır.

1.3.2. Yüksek öğrenim gençliğinin demokratik kitle örgütlenmesi:

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi üniversite ve yüksek okullarda öğrenim gören tüm gençliğin bir yandan akademik sorunlarının çözümlenmesi, bir yandan da halkımızın demokrasi ve bağımsızlık mücadelesinde öraütlü bir şekilde yer alması için bütün öğrenim birimlerinde demokratik kitle öraütlerinin gerçekleştirilmesi, bu örgütlenmenin merkezileştirilmesi doğrultusundaki demokratik cabaları destekler, her türlü sektör ve itici tutumdan kaçınır, burjuvazinin öğrenci gençliğin demokratik örgütlenmesine koyduğu anti demokratik engellerin aşılması ve örgütün geniş demokratik tabanının kitle desteğini sağlaması için bu tabana hitap edecek akade-

mik demokratik hedefler tesbit eder.

1.3.3. Ülkemizde özellikle son yıllarda gelişen geniş yığınların politikleşme süreci, orta öğrenim gençliğini de etkilemiş ve onları demokrasi ve özgürlük mücadelesinin içine çekmiştir. Bu açıdan Partimiz, orta öğrenim gençliğinin sosyal muhalefet içinde etkin bir şekilde yer almalarını sağlamak için, onların eğitim sorunlarını dile getirecek olan orta öğrenim gençliğinin demokratik kitle örgütlenmesinin gerçekleştirilmesi çabalarını destekler.

1.3.4. Türkiye Sosyalist İşçi Partisi genç insanların mevcut düzenin üst yapı bozukluklarından ve yozlaşmalarından ötürü etkilenip heder olmalarını önlemek için mahallî spor kulüpleri ve kültür yuvaları örgütlenmesi ve gençlerin rağbet edeceği çekici merkezler haline getirilmesi doğrultusundaki çalışmaları destekler. Gençlerde demokrat ve yurtsver niteliklerin gelişmesi ve yetenek gösterenlerin sosyalist gençlik örgütlenmesine kazandırılması için çaba gösterir.

1.4. Kadınların örgütlenmesi

Kadınlarımız en çok horlanan ve baskı gören toplum üyeleridir. Türkiye Sosyalist İşçi Partisi kadınların demokratik örgütlenmelerinin kadın kitesine maledilmesi yaygınlaştırılması için gerekli girişimleri destekler, mevcut bu nitelikteki kuruluşlar ile diyalog kurar, aynı amaca yönelik kadın örgütlenmelerinin birleştirilmeleri, merkezileştirilmesi ve birlikte hareket edebilmeleri için çaba gösterir.

1.5. Köylülerin demokratik örgütlenmesi

1.5.1. Türkiye Sosyalist İşçi Partisi, topraksız ve az topraklı köylülerin temelini oluşturduğu emekçi köylülüğün demokratik, yığınsal örgütlenmesine önyak olur, bu örgütlenmelerde yoksul köylülerin yönetiminde ağırlığının sağlanmasına özen gösterir. Bu örgütler bir yandan köylülerin ekonomik ve demokratik taleplerini dile getirirken, bir yandan da içlerinde yapılacak siyasî çalışmayla işçi sınıfının en yakın müttefiki olan köylüler onun siyasî hareketinin yanında mücadeleye yönlendirilir.

1.5.2. Türkiye Sosyalist İşçi Partisi mevcut üretim kooperatiflerinde yapılacak çalışmalarla, bunların yönetimlerinin kırsal alanlarda sömürücülerin sultanından çıkarılıp emekçi köylülerin yönetime hakim olması için mücadele verir ve kooperatiflerin emekçi köylülere hizmet edecek şekilde yeniden düzenlenmesine çaba harcar.

1.5.3. Türkiye Sosyalist İşçi Partisi emekçi köylülüğe ulaşmada yapı, tarım ve yeraltı madenleri işkollarındaki işçilerin ve köy aydınlarının önemini

göz önünde tutarak bu alanlarda çalışmalarını yoğunlaştırır.

1.6. Meslek örgütlenmeleri

Çeşitli kesimlerde çalışan aydınların, teknik personelin vb. meslek örgütlerinin, birer kitle örgütleri olarak üyelerinin mesleki ve demokratik haklarının elde edilip genişletilmesi amacı doğrultusunda yönlendirmeleri ve sosyalist hareketimiz ile iyi ilişkiler içinde bir tutum izlemeleri için bu örgütlerin tabanlarında kitle çalışması gereklidir. Ülkemizde sosyalizme bir hayli yakınlık duyan bu unsurların kitlesel olarak işçi sınıfının siyasî hareketinin yörüngesine kazanılmalıdır.

1.7. Diğer çalışanların ve küçük üreticilerin örgütlenmesi:

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi, kapitalistleşmeden şehir ve kasabalarda zarar gören, gündün güne durumları kötüleşen ve bu kötüleşmenin gerçek nedenini bilince çıkartamadığı için çoğu kez sömürü ve baskı güçlerinin vurucu gücü haline gelen esnaf, zanaatkâr vb. küçük burjuva zümrelerin — işleyişi ne kadar gerici olursa olsun — mevcut örgütlenmesinde çalışma yürütür, bu örgütlerin demokratlaşması için çaba gösterir, çoğunluğu birer emekçi olan bu unsurların egemen sömürücülere karşı mücadeleye kazanılmasına çalışır, örgütlü olmadıkları yerde örgütlenmeleri için çaba gösterir.

1.8. Halkımızın örgütlenme ihtiyacının yarattığı pekçok mahalli kuruluş, kültür dernekleri vb. vardır. Bunlar geniş çalışan halk kesimlerinin en kolayca, çekinmeden ve yabancılık duymadan biraraya geldikleri ve politik sohbetlerde buldukları yerlerdir. Türkiye Sosyalist İşçi Partisi bu gibi örgütlenmelerde çalışma yürüterek geniş yığınların temel politik kazanımlarına ve yerel görevlerinin yerine getirilmesinde katkıda bulunur. Ve onları işçi sınıfının siyasî çizgisine çekecek çalışmalar yapar. Ayrıca böylesi kuruluşların bulunmadığı ve çalışanların boş vakitlerini kahve vb. geçirdikleri yerlerde böylesi dernekleri oluşturma girişimlerini destekler ve geniş kitlelerin kurtuluşları doğrultusunda atacakları başlangıç örgütlenme adımlarına yardımcı olur.

2. AJİTASYON VE PROPAGANDA ÇALIŞMALARI

2.1. Yayınlar

2.1.1. Parti Politikasını Destekleyen Periyodik Yayınlar

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi, parti politikasını benimseyip bu doğrul-

tuda yayın yapan ve partimiz yöneticilerine, partili yazarlara sahifelerini açan haftalık, onbeş günlük ve aylık yayınların dağıtımında, satışında ve yaygın bir şekilde okunmasında sorumluluk ve görev alır. Parti politikamızın yayılmasında önemli rolü olan bu yayınların varlıklarını sürdürmeleri ve daha da yaygınlaşmaları için gerekli desteği gösterir.

2.1.2. Günlük Sosyalist Gazete

Sosyalist bir günlük gazete Türkiye Sosyalist hareketinin acil ihtiyaçlarından biridir. **Türkiye Sosyalist İşçi Partisi** böyle bir gazetenin yayınlanmasının daha fazla gecikmesini önlemek için günlük gazetenin yayını başlatmak amacıyla kurulmuş Anonim Şirketin hisselerinin tamamının bir an önce satılmasında elinden gelen yardımı esirgemez. Parti teşkilâtlarının ve partililerin bu konuda seferber olmalarına çaba gösterir. Sosyalist hareketin birliğine önemli katkılar getirecek olan günlük gazetenin tüm sosyalistlerin yer alacağı bir yayın olması için gereken girişimlerde bulunur, bu konudaki güvensizliklerin ve sekterliklerin üzerine giderek ortaklaşa bir yönetim sağlanmasına çözüm getirir.

2.1.3. Öğretici Broşürler

Partimiz işçi sınıfımızın ve halkımızın kurtuluşu doğrultusunda, onları bilimin temel kavramlarıyla mücehhez kılacak öğretici broşürleri belirli bir program çerçevesinde hazırlayıp yayınlamayı görev bilir. Ayrıca önümüzdeki dönemin önemli politik konularında bir program çerçevesinde broşürler yayınlanmasını sağlar. Böylesi broşürlerin hem ajitasyon hem de propaganda açısından yüksek bilinçlendirici ve örgütleyici niteliklerini hiçbir zaman gözden kaçırmaz.

2.1.4. Çeviri ve Telif Kitap Yayınları

İşçi sınıfı biliminin temellerini atan klasiklerin aslına sadık olarak işçilere ve kadrolara götürülmesi önemli bir parti görevidir. Bunun yanında Partimiz, işçi sınıfının bilimini günümüzün problemlerine uygulayarak çözüm getiren güvenilir bilim merkezlerin çalışmalarının çevirilerek yayınlanması, ayrıca ülkemizin sosyo-ekonomik yapısına bilimsel aydınlık getiren incelemelerin de yayınlanması doğrultusunda bir yayın politikası izler.

2.2. Parti İçi Eğitim

Bir işçi sınıfı partisinin asıl görevlerinden biri parti kadrolarını, partinin

eylem kılavuzu olan bilim ile donatmak ve kadroların sosyalist meziyetlerle takviye edilmesini sağlamaktır. Ancak böylelikle parti içinde kolektif çalışmanın ve yönetimin meziyetleri hakim olup demokratik merkezîyetçilik tam bir işlerlik kazanabileceği gibi partiyi yönlendirecek işçi liderlerin yetişmesi mümkün olur. Bu açıdan Partimiz eğitim meselesini ciddi bir şekilde ele alacak ve eğitim - propaganda sekreterliğine bağlı olarak teşkil edilecek bir merkezî eğitim bürosu vasıtasıyla geçmiş dönemin pratiğinin öğrettiği derslerden de yararlanarak:

2.2.1. Parti içi meseleleri ilgilendiren konularda partililerin merkezî bilgi sahibi olmalarını sağlayan Parti Bülteninin her ay düzenli bir şekilde aksamadan çıkartılması sağlanacaktır.

2.2.2. Aday, asıl ve yönetim kademelerindeki üyeler için, her birinin genel düzeyi gözönünde tutularak tüm parti teşkilâtlarını kapsayan kademeli bir merkezî eğitim programı düzenlenecek ve programın işleyişi denetlenecektir.

2.2.3. Genel ve özel çeşitli konularda değişik kademeler düzeyinde kurslar tertipleyen bir parti okulu oluşturulması amacıyla ön çalışmalar yapılacak ve uygulamalara başlanacaktır.

2.2.4. Merkezî bir program dahilinde tüm teşkilâtı kapsayan seri konferans ve seminerler düzenlenecektir.

2.2.5. Tüm parti üyelerini kapsayacak, sosyalist coşkunun geliştirilip, yükseltilmesi için bir eğitim programı hazırlanacaktır.

2.3. Araştırma ve inceleme

İşçi sınıfının biliminin ülkemiz toplumunun somut şartlarına uygulanması, hareketimizin sağlıklı bir şekilde ilerlemesi için başta gelen gereklerden biridir. Bu amaçla, Parti merkezinden teşkil edilecek bir ideolojik kurul tarafından:

2.3.1. Türkiye toplumunun sosyo-ekonomik yapısının detaylı olarak ve somut verilere dayanarak araştırılması,

2.3.2. Toplumumuz geçmişten evrimlenen bir süreç içinde oluştuğuna göre, geçmişimizin ve özellikle Osmanlı toplumunun incelenmesi,

2.3.3. Ülkemizin emperyalizme bağımlılığı olgusunun ekonomik, siyasî, askerî ve kültürel her vechesi ile maddî temelini ayrıntılı olarak vurulayacak şekilde irdelenmesi.

2.3.4. Toplumsal gelişmemizin yakından izlenebilmesi ve doğru politik kararların alınmasına yardımcı olunması amacıyla gereken konularda kitlelerin eğilimlerini tespit edecek anket, araştırma v.b. yapılması,

2.3.5. Sosyalist hareketimiz tarihinin bütün yönleriyle ve sağlıklı bir biçimde incelenmesi,

2.3.6. Dünya devrimci sürecinin gelişme dinamiği ve dünya sosyalist sisteminin ilerleyişi konularında, kadroları ve kitleleri özendirici ve bilgilendirici çalışmalar yapılması, **Türkiye Sosyalist İşçi Partisi**'nin ideolojik görevleri kapsamındadır.

2.4. İdeolojik mücadele

Parti üyelerinin işçi sınıfının bilimiyle donatılarak ideolojik seviyelerinin yükseltilmesi, aynı zamanda burjuva ideolojilerine ve sapmalara karşı amansız mücadele yürütmekle mümkündür.

Bu amaçla, **Türkiye Sosyalist İşçi Partisi**,

2.4.1. Anti - sovyetik milliyetçi ve hegemonyacı tutumundan ötürü, ulusal ve sosyal kurtuluş mücadelesi karşısında yer alan ve evrensel bir sapma olarak başlayıp işçi sınıfı hareketi dışına düşen ve en tehlikeli, en fazla işçi sınıfı düşmanı olan maoiculuğun, Türkiye'de «gelişmesi» için müsait ortamın varlığını da gözönünde tutarak, duygusal değil, bilimsel plânda amansız ideolojik mücadele yürütmeyi özellikle bu sapmaya yönelimin sınıfsal ve üst yapıdan kaynaklanan maddî temellerinin incelenip teşhir edilmesini görev bilir.

2.4.2. Evrensel bir sapma olan «sol»-kanat revizyonizmine, (sol maceracılığ) karşı işçi sınıfı hareketine verdiği zararlar vurgulanarak sürekli ideolojik mücadele yürütür, ancak bu sapmanın, maoizmle aynı sepete konularak halk düşmanı sayılması gibi sekte tutumuna düşmez, bu sapmaya savrulmuş kadrolar içinde işçi sınıfı mücadelesine kazanılabilecek pek çok unsurun bulunması bir yana, bu çizginin demokrasi ve bağımsızlık mücadelesinin pek çok özgül durumlarında yer alabileceği ve işçi sınıfı politikasının bu esnekliği göstermesi gerektiği gözden uzak tutulmadan özellikle öğrenci gençlik içinde gelişme imkânı bulan «sol»-kanat revizyonizminin yaygınlaşmasının maddî temellerini açıklar.

2.4.3. Ülkemizde zaman zaman güç kazanmış ve bugün de gelişmiş eğilimleri gösteren sağ kanat revizyonizminin her an yeni kılıklar altında yaygınlaşma imkânları aradığı ve bunun günümüzde somut belirtileri olduğunu göz önünde tutarak bu sapmaya karşı da ideolojik mücadele yürütür. Ancak anti-faşist, anti emperyalist mücadelenin gereklerini gözden kaçırmaz.

2.4.4. Ülkemizde etkinliği bulunmamakla beraber, evrensel bir sapma olan Troçkizme ve Troçkist düşünce etkilerine karşı da mücadele verir.

2.4.5. İşçi sınıfının biliminden birer sapma niteliğinde olmayan, fakat

işçi sınıfına zararlı etkileri olan anarşizme ve ekonomizm, radikalizm, sosyal demokrasi v.b. reformizmin her çeşidine karşı sistemli bir ideolojik mücadele yürütür.

2.4.6. Türkiye sosyalist hareketinde Kıvılcımlı'nın dünya görüşünün eleştirilip küçük burjuva nitelikte olduğu gösterilmiştir. **Türkiye Sosyalist İşçi Partisi**, önümüzdeki dönemde Kıvılcımlı'nın sosyalizmin temel meseleleri ve bunların ülkemiz şartlarına uygulanması konularındaki teorik ve pratik çalışmalarını da eleştirerek Kıvılcımlı' eleştirisinin tamamlanmasını ideolojik çalışma görevlerinden ihmal edilmemesi gereken biri olarak görür.

3. PARLAMENTER ÇALIŞMA

Mücadelenin öz ve biçimlerini somut şartların somut tahlilinden çıkararak partimiz parlamentonun, kitlelerin muhalefetinin cazibe merkezi olması Partimizin bu konudaki çalışmalarına daha fazla özen göstermesini gerektirir.

3.1. Parti olarak parlâmenter çalışmayı küçümseyen veya yeterince önemsemeyen sektör tavırların üzerine gidilecek, parti teşkilâtlarının ve üyelerinin parlâmenter çalışmaya ciddi bir şekilde katılmaları sağlanacaktır.

3.2. Merkez Yürütme Kurulu üyelerinden birinin yönetiminde merkezi bir büro teşkil edilecek ve her türlü parlâmenter çalışma bu büro tarafından programlanıp yürütülecektir.

3.3. Tüm mahallî, ara ve genel seçimlere parti olarak katılmanın şartları gerçekleştirilecektir.

3.4. Parlâmenter çalışmalarda sektörliklerden azamî ölçüde kaçınılacak, en esnek davranılabilecek konulardan biri olduğu hatırdan çıkarılmayacak, sosyalist birlik, anti-faşist ve anti emperyalist güçbirliği ilkeleri asla ihmal edilmeyecektir.

4. MALİ ÇALIŞMALAR

Parti içinde en az önemsenen konulardan biridir. Böylesi çalışmaları hor görüp devrimcilikten saymamak tutumunu yani bir çeşit sol çocukluk hastalığını bu konuda somut olarak görmek mümkündür. Önümüzdeki dönemde:

4.1. Bağış meselesi bir düzene sokulacak, sistemleştirilecek ve merkezileştirilecektir.

4.2. Partiye, aidat ve bağış dışında malî kaynakların sağlanması için yaratıcı bir çalışma yapılacaktır, **Türkiye Sosyalist İşçi Partisi**, parti giderle-

rini muntazaman karşılayacak kaynakların oluşturulmasına çaba sarfedecektir.

4.3. Profesyonel kadroların gelişi güzel finansmanı terkedilecek ve tespit edilen esaslar çerçevesinde merkezi, düzenli ve kayıtlı bir sistem kurulacaktır.

II. ENTERNASYONALİST GÖREVLER

1. İşçi sınıfı enternasyonalizmi, bu konunun gerektirdiği somut çalışmalar yapılmadığı takdirde boş bir kalıp olmaktan ileri gidemez. Partimizin sahip çıkmaya çaba gösterdiği enternasyonalizm aşağıdaki görevlerin yerine getirilmesini zorunlu kılar:

1.1. İşçi sınıfının birliği ilkesinin en yüce şekli olan işçi sınıfı enternasyonalizmi bu birliğe sekte vuracak, onun güç kaybına sebep olacak her türlü ayrılıkçılığa ve birliği önemsemeyen ya da reddeden her türlü tutuma ve sapmalara karşı kararlı bir mücadeleyi ve birliğin tutarlı bir şekilde savunulmasını gerektirir.

1.2. İşçi sınıfı enternasyonalizmi, dünya sosyalist sistemi, uluslararası işçi sınıfı hareketi ve ulusal kurtuluş hareketinden oluşan üç devrimci hareketinin birliğini bunların meydana getirdiği dünya devrimci sürecini ve **barış, ulusal bağımsızlık, sosyal ilerleme, demokrasi ve sosyalizm** için emperyalizme karşı verilmekte olan topyekûn mücadelede güçlerin birleştirilmesini savunmayı görev sayar.

1.3. İşçi sınıfı enternasyonalizmi, **Barışçı Yan Yana Var Olma** ilkesinin bir gereği olarak bugün dünya devrimci süresinin insiyatifi altında olan detant (yumuşama) politikasının gerek siyasî, gerek askerî plânda savunulmasını zorunlu kılar. Bunun somut anlamı, emperyalizm ve ona bağımlı ülkelerin savaş kundakçılığına karşı çıkarken, her türlü haklı savaşı da sonuna kadar desteklemek ve gerekli dayanışma içinde olmak ve dünya barışını güçlendirmek demektir. Bu cümleden olmak üzere,

1.3.1. **Türkiye Sosyalist İşçi Partisi**, Filistin halkının emperyalizme, siyonizma karşı yürüttüğü mücadelede eldeki imkânlar nisbetinde her türlü maddî mânevi desteği yapar, Filistin Halkı ile dayanışma adı altında dernek v.b. bir kuruluşun oluşturulup gelişmesi çabalarını destekler. Filistin Kurtuluş Örgütü'nün Türkiye'de bir büro açması T.C. Hükümetince tanınması için mücadele eder.

1.3.2. **Türkiye Sosyalist İşçi Partisi**, ulusal kurtuluş savaşı yürüten veya faşizme ve emperyalizme karşı mücadele veren Asya, Afrika, Latin Amerika halkları ile Türkiye halkının dayanışmasını sağlamak için afiş,

bildiri, toplantı vb. den dayanışma örgütü kurulma girişimlerini desteklemeye kadar imkânlarının elverdiği çalışmaları yürütür.

1.3.3. **Türkiye Sosyalist İşçi Partisi**, çeşitli ülkelerin işçi sınıfı partileri ile ilişki kurulması için girişimlerde bulunur, bu konudaki anti - demokratik yasa ve mevzuatın kaldırılması için çaba gösterir.

1.3.4. **Türkiye Sosyalist İşçi Partisi**, özellikle komşu ülkeler başta olmak üzere dünyadaki çeşitli devrimci, ilerici, demokrat akımların ve hareketlerin temsilcileri ile ikili, bölgesel kıtasal ilişkiler kurulması için çalışır, gerektiğinde bu ilişkilerin daimi kılınması için uğraşır ve bu konudaki anti - demokratik engellere karşı mücadele yürütür.

1.4. İşçi sınıfı, enternasyonalizmi, ezilen ve baskı altında tutulan ulusların ve halkların haklarının savunulmasını, geleceklerini tayin hakkının hiçbir ön şarta bağlı olmaksızın tanınmasını ve hayata geçirilmesi için mücadele verilmesini gerektirir.

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi her türlü ırkçı ve şoven politikanın ve ulusal baskının karşısındadır. Uluslar ve halklar arasında karşılıklı eşitliğe ve serbest rızaya dayanan ilişkileri öngörür.

1.4.1. **Türkiye Sosyalist İşçi Partisi** her durum için, Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Konferansı Nihai Belgesi'nde yer alan 7. ve 8. maddelerin titizlikle uygulanmasını savunur.

Söz konusu maddeler aynen şöyledir :

«7 — İnsan haklarına ve düşünce, vicdan, din veya inanç özgürlüğü başta olmak üzere temel özgürlüklere saygı :

İştirakçi devletler, ırk, cins, dil ve din ayrımı gözetmeksizin insan haklarına, düşünce, vicdan, din veya inanç özgürlüğü başta olmak üzere temel özgürlüklere saygı duyarlar...

Topraklarında ulusal azınlıklar bulunan iştirakçi devletler, bu azınlıklara da insanların kanun önünde eşitlik hakkını tanırlar, insan haklarından ve temel özgürlüklerden gerçekten yararlanma imkânı verirler ve bu şekilde azınlıkların yasal çıkarlarını korurlar.»

Nihai Belge'deki 7. maddeyi bütünleyen ve ondan daha büyük önem ve kapsam taşıyan 8. madde ise şöyledir :

«8 — Halkların haklarının eşitliği ve halkların kendi kaderini tayin hakkı :

Halkların haklarının eşitliği ve halkların kendi kaderlerini tayin hakkı ilkesi ışığında bütün haklar tamamen hür olarak istedikleri zaman ve istedikleri şekilde, hiçbir dış baskı olmadan iç ve dış siyasi statülerini belirlemek ve arzuladıkları biçimde siyasi, ekonomik, sosyal ve kültürel ilişkilerini düzenlemek hakkına her zaman sahiptirler.»

1.4.2. Ayrıca Türkiye Sosyalist İşçi Partisi ezilen ve baskı altında tutulan bütün halkların haklarını savunurken, İran ve Yunanistan'daki Türk ve diğer azınlıklar üzerindeki şoven ve ırkçı baskıyı protesto eden girişimlerde bulunur.

1.4.3. Türkiye Sosyalist İşçi Partisi Ortadoğu'daki anti - emperyalist, anti - faşist ve ilerici nitelikteki Kürt hareketlerini destekler ve bu bölgedeki Kürt halkı üzerindeki ulusal baskılara karşı çıkar, kendi kaderini tayin prensibini savunur.

1.4.4. Türkiye Sosyalist İşçi Partisi, Kıbrıs halkının kendi geleceğini kendisinin tayin etmesi için gerekli koşulların yaratılması, Adadaki bütün yabancı askerlerin çekilmesi; Ada'nın, emperyalizm ve bağımlı ülkelerin tasallutundan tamamen kurtarılması, dünya barışının korunup güçlenmesinden yana olan güçlerin denetiminde ve teminatında barışçı bir çözüme varılması, Kıbrıs'ın bağımsızlığının ve özgürlüğünün korunması uğruna mücadele verir.

1.4.5. Türkiye Sosyalist İşçi Partisi, Türkiye ve Yunanistan halkları arasında emperyalizm ve yerli egemen güçler tarafından yaratılan ve devamlı körüklenen düşmanlığı etkisizleştirmek ve halkların kardeşliğini bu konuda somut olarak hayata geçirmek için Yunanistan halkının temsilcileri ile karşılıklı ilişkiler dahil her türlü çalışmayı yürütür. Türkiye ile Yunanistan arasında saldırmazlık paktı imzalanmasını ve silâhlanma yarışına son verilmesini savunur.

1.4.6. Bütün bunlar yapılırken sosyalist ülkelerdeki —Türkler de dahil— bütün halkların eşit haklara sahip oldukları, halkların enternasyonalist eşitlik ilkeleri içinde birlikte, kardeşçe ve dayanışma içinde yaşadıkları, halkların birliğinin ve kardeşliğinin ancak sosyalizm'de kalıcı olarak gerçekleştirilebileceği ve sosyalist ülkelerin halklarının bunların somut örnekleri olduğunu devamlı vurgulayan Türkiye Sosyalist İşçi Partisi, bu olgunun şoven milliyetçi politikadan olan temel ayrılığını gösterir.

III. SÖMÜRÜ VE BASKIYA KARŞI MÜCADELENİN BÜTÜNLEŞTİRİLMESİ

1. PARTİNİN BİRLİĞİNİN KORUNMASI

Gerek emperyalizme ve yerli ortaklarına karşı yürütülen mücadelenin güçlü bir şekilde sürdürülmesi, gerekse sapmalara karşı verilen ideolojik savaşın etkin olabilmesi için Parti'nin birliğinin korunması şarttır.

Bunun için, Parti içinde demokratik merkezîyetçiliğin alabildiğine iş-

lemesi sağlanmalı, kararların en kapsamlı ve olgunlaşmış şekilde alınması için çaba gösterilmeli, azınlık, çoğunluğa, alt organ üst organ kararlarına uymalıdır. Her üyenin ikna olana, yahut kendi fikrini kabul et-tirene değin kendi düşüncesi doğrultusunda tüzük uyarınca mücadele et-mesi en doğal hakkıdır. Üstelik kararların kapsamlı ve olgun bir şekilde çıkması, hepsi birbirinin tıpa tıp aynı düşünen bir kalıptan çıkma üyeleri değil, işçi sınıfının biliminin doğrultusunda, fakat onun zenginliğinin im-kân verdiği çok yanlı bir kollektiviteyi gerektirir. Ancak bu kollektivite her kademedede mutlaka muhafaza edilecek ve fraksiyonculuğa, gruplaş-malara karşı amansız bir mücadele yürütülecektir.

2. SOSYALİST HAREKETİN BİRLİĞİNİN SAĞLANMASI

İşçi sınıfının birliği ilkesi, onun politik hareketinin de birliğini gerek-tirir. Her ülkede işçi sınıfının partisi tektir. İşçi sınıfının siyasi temsilcisi olduğunu iddia eden diğer partiler, ancak birer sapmayı temsil ederler. Ülkemizde ise işçi sınıfının siyasi hareketi içindeki çizgilerden hiçbiri, işçi sınıfının kendiliğinden hareketi içinde kök salmış, onun ileri unsur-larının bütününe kendi bağrında toplamış olmadığı için, farklı çizgiler he-nüz tamamiyle netleşmemiştir.

Bugün için değişik siyasi çizgilerden herhangi birinin işçi sınıfının partisini, diğerinin de şu veya bu sapmayı temsil ettiklerini iddia etmek bilimsel objektiflikten uzak, subjektif bir yaklaşımdır. Ancak bu olgu sos-yalist hareketimizdeki farklı çizgilerin hepsinin veya bir kısmının doğru yolda olduğunu ileri sürdüğümüz anlamına gelmez.

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi kendi siyasi çizgisinin işçi sınıfı bilimi-nin kılavuzluğunda belirlendiğini ve kendisiyle diğer çizgiler arasında de-rece derece ideolojik farklılıklar olduğunu, bunun Türkiye'nin özgül şart-larının ve sosyalist hareketin bugünkü durumunun bir sonucu olduğunu belirtir.

İşte bu nedenle, sosyalist birliğin; ideolojik birlik temeli üzerinde inşa edilmesini zorunlu ve aynı zamanda gerçek birliği sağlayıcı yegâne yol olarak görür. Türkiye Sosyalist İşçi Partisi'nin işçi sınıfının politik birliği ve onun önşartı ideolojik birlik için sürdürdüğü mücadelenin ilkesi «ilke-lerde savaş, devrimci kardeşlik», maddî temeli ise işçi sınıfı disiplindir. Türkiye Sosyalist İşçi Partisi, işçi sınıfının politik birliğine giden yolda kendisine önemli sorumluluk ve görevler düştüğünün bilincinde olarak, bu hedefin önündeki engellerin kaldırılması için var gücüyle çalışır. Kar-şılaştığı sekter ve ayrılıkçı eğilimler karşısında aynı tutuma düşmez ve sağlam ideolojik platformda bu konudaki sektarizme karşı mücadele eder.

2.1. Sosyalist Birliğin Sağlanmasında İdeolojik Birlik Esastır

İdeolojik birlikten kasıt sosyalizmin bütün meselelerinden aynı görüşe sahip olmak değildir. Bir parti programı çerçevesinde yani stratejik meselelerde anlaşmış olmak yeterli ve gereklidir: genel olarak taktik meseleler aynı parti çatısı altında çözüme götürülür. Zaten taktik meselelerde farklı görüşlerin kolektif neticesi, partinin en doğru olanı tespit edip uygulamasında tercih edilen yol olacaktır.

2.2. Tek bir program üzerinde anlaşana değin, farklı çizgiler arasındaki ideolojik birlik ve ayrılık noktalarının ortaya çıkmasında başta gelen kıstas, teorik ve pratik çalışmalarıdır. Bu nedenle **Türkiye Sosyalist İşçi Partisi**, değişik çizgilerin mukayesesine imkân sağlayacak ortak çalışmaların, güç ve eylem birliklerinin teşvik edilmesinin ve oluşturulmasının, sosyalist birliğe giden yolu kısaltıp kolaylaştıracağına inanır.

2.3. İşçi sınıfının biliminin tekliği ideolojik mücadeleden asla taviz vermemeyi gerektirir. **Türkiye Sosyalist İşçi Partisi**, sosyalist hareketimizde kendi dışındaki çizgilerle işçi sınıfı bilimi doğrultusunda, meseleleri kişiselleştirmeden ve subjektif tutumlara düşmeden, tamamen bilimsel muhtevada kalmayı esas alarak, kısacası ilkelerde savaş, devrimci kardeşlik şiarıyla, ideolojik mücadele yürütür ve ancak bu yoldan, sosyalist hareketimizin yetkin ve zengin bir ideolojik birliğe kavuşabileceğini tespit eder.

2.4. Sosyalist birliğin gündemde olması, ayrılıkçılığı değil **birliği** ön plâna çıkartan bir politika izlenmesini zorunlu kılar. **Türkiye Sosyalist İşçi Partisi**, kendi içinde ve dışında her türlü ayrılıkçı ve sekter tutumlarla amansızca mücadele eder, birliği zorlaştıracak eğilimlere kararlı bir şekilde karşı çıkar ve birliği kolaylaştırmak için her türlü imkânı denerken, bu doğrultudaki çalışmalarını da içtenlikle destekler. Özellikle her örgüt kademesinde ilkeli birliğin savunulması ve diğer siyasi hareketler içinde bunun propagandasının yapılması için çaba sarfeder.

3. İŞÇİ HAREKETİNİN BİRLİĞİ

Şu anda ülkemizde, işçi sınıfından kaynaklanan sosyal demokrat bir parti yoktur. Üstelik bizim gibi emperyalizme bağımlı geri ülkelerde sosyal demokrat bir hareketin gelişip güçlenmesi için elverişli maddi şartlar bulunmamaktadır. Ancak sanayileşme seviyesi ilerledikçe çok güçlü olmasa bile bir sosyal demokrat işçi hareketinin ortaya çıkması için yeterli şartlar oluşmaktadır. Daha henüz kristalleşmemiş olmakla birlikte böyle bir gelişimin somut belirtileri şimdiden ortadadır. Bu durumda işçi hareketinin birliği ilkesinin bir gereği olarak **Türkiye Sosyalist İşçi Partisi**

önümüzdeki kısa dönemde ortaya çıkma şansı olan sosyal demokrat işçi hareketi ile, işçi sınıfının bağımsız çizgisini titizlikle koruyarak, ortak bir çalışma platformunun sağlanması, kısaca işçi hareketinin birliğinin oluşturulması için çaba sarfeder.

4. SENDİKAL HAREKETİN BİRLİĞİ

İşçi sınıfının birliği ilkesi, onun ekonomik, demokratik hareketini kısaca sendikal hareketinin de birliğini gerektirir.

4.1. Türkiye Sosyalist İşçi Partisi, bu ilkenin bir gereği olarak, ülkemizde tek bir konfederasyon, 16 işkolu ve her işkolunda bir sendika olmasını savunur.

4.2. Türkiye Sosyalist İşçi Partisi, sendikaların toplumsal muhalefet içindeki önemli yerini dikkate alarak bağımsızlık, demokrasi ve sosyalizm mücadelesine aktif olarak katılmaları için çaba gösterir. Partimiz bu doğrultuda tüm sendikaların eylem birliğini sağlamak için bütün gücünü seferber eder.

4.3. Türkiye Sosyalist İşçi Partisi, bu ilkenin bir gereği olarak Türkiye'deki sendikaların Dünya Sendikalar Federasyon ve Konfederasyonlarıyla serbestçe ilişki kurmalarını savunur.

4.4. **Türkiye Sosyalist İşçi Partisi**, Sendikal hareketin birliğini Parti içindeki her kademedede savunurken, fabrikalarda ve sendikaların her kademesinde de propagandasını yapar.

5. İŞÇİ SINIFININ SİYASİ VE SENDİKAL HAREKETİNİN BİRLİĞİ

İşçi sınıfının ekonomik mücadelesi, genel siyasi hareketin dışında kalamaz. Sendikal hareketi diğer siyasi hareketlerin etkinliğinden kurtarıp, sosyalist harekete kazanmak önde gelen görevlerdendir. **Türkiye Sosyalist İşçi Partisi** politik mücadele ile ekonomik mücadele birliğinin sağlanması ve sendikaların Parti politikası doğrultusunda siyasi fonksiyon kazanmaları için mücadele eder.

6. ANTI FAŞİST GÜÇBİRLİĞİ

Önümüzdeki kısa dönemde faşist tırmanışa karşı mücadele vermek ve kısıtlı demokrasinin sınırlarını genişletmek Türkiye halkının en acil ve hayati meselesidir. Anti-faşist güçbirliğinin ilkesi, objektif konuları gereği faşizmden zarar görecektür bütün toplum kesimlerinin mücadeleye etkin bir şekilde seferber edilmesidir. Bu konuda öncülük ve toplayıcılık işçi sınıfının siyasi hareketine düşer.

6.1. **Türkiye Sosyalist İşçi Partisi** ülkemizdeki anti - faşist tüm toplum güçlerinin örgütlü bir güçbirliği oluşturmaları için bütün gücüyle uğraş verir. Proleter fedakârlığı, sabrı ve alçak gönüllülüğü asla elden bırakmaz. Her çeşitten sekter ve kaplı kapıcı tutumlara karşı bağımsız çizgisini koruyarak sabırla ve feragatle mücadele eder ve gereken proleter esnekliği gösterir.

6.2. **Türkiye Sosyalist İşçi Partisi** anti - faşist güçbirliği içinde objektif konumu dolayısıyla yer alması gereken fakat örgütlü olmadığı için etkin bir şekilde yer alamayan toplum güçlerinin demokratik kitle örgütlerinin oluşturulması için çaba sarfeder.

6.3. **Türkiye Sosyalist İşçi Partisi** anti - faşist mücadelenin zemin ve zaman şartlarına en uygun metodlarla sürdürülmesini savunur, mücadeleye sekte vuracak, güçbirliğinin yaygınlaşmasını engelleyecek ve dolayısıyla faşizm karşısında demokrasi cephesini zaafa uğratacak zaman ve mekân şartlarına uygun düşmeyen metodların kullanılmasına şiddetle karşı çıkar, bununla birlikte faşist saldırılara karşı, halkın aktif bir şekilde karşı koyması için gerekli imkânların yaratılmasına çalışır.

6.4. **Türkiye Sosyalist İşçi Partisi**, anti - faşist güçbirliği için mücadele vermeyi, Parti içinde her kademedede yerleştirip savunurken, bu güçbirliğinde yer alması gereken tüm partilerin, sendikaların ve her türlü demokratik örgütlerin de tabanından en üst yönetimlerine kadar her kademesinde gerekli ajitasyon ve propaganda yapmayı ihmal etmez.

6.5. **Türkiye Sosyalist İşçi Partisi**, faşizmin, burjuvazinin en iki yüzlü ve hayasız ideolojisini temsil ettiğini bilerek, bu ideolojinin içyüzünün sergilenmesi için ideolojik mücadele verir ve faşistlerin, çarpıtarak kitleleri bir ölçüde de olsa peşlerine takmada kullandıkları tarihimizin olumlu yanlarına ve yurtseverlik konularına bilimsel yorumla sahip çıkar.

7. ANTI - FAŞİST, ANTI - EMPERYALİST HALK CEPHESİ

Türkiye halkının önünde olan bağımsızlık ve demokrasi mücadelesi, anti - emperyalist ve anti - faşist nitelikteki tüm toplum güçlerinin birlikli, ayrılamayacağı, aynı tutulamıyacağı ilke olarak doğrudur. Çünkü, bugün dünyanın neresinde olursa olsun faşist yönetimler, emperyalizmin desteği olmadığı sürece varlıklarını sürdüremezler. Ama bu olgu emperyalizmin tam desteğini almasa bile faşistlerin halka geçici de olsa büyük zararlar vermesine engel olmaz. Üstelik faşizm tarihi icabı tekelciler içinde bile rolü değişebilen bir kesimin dolayısıyla çok küçük bir azınlığın kanlı diktasıdır. Nitekim egemen güçler, hatta egemen olmayıp sömürücü olan toplum kesimleri içinde öyleleri vardır ki, bunlar anti - emperyalist

olmadıkları ve objektif olarak olmaları mümkün olmadığı halde anti - faşist bir tutum içinde olabilirler ve demokrasi cephesinde yer alabilirler. Ülkemizdeki sosyal demokrat hareket bu durumun somut örneklerinden biridir. Bu açıdan «anti - emperyalist olmayan anti - faşist de olamaz» yargısı yanlıştır, sekterdir ve demokrasi mücadelesine zarar verir. Şüphesiz anti - emperyalist olmayanlar, tutarlı anti - faşist olamazlar. Ama günümüzde yegâne tutarlı anti - emperyalist güç işçi sınıfı olduğuna göre böyle bir noktadan hareket etmek bizi, işçi sınıfını hem demokrasi, hem bağımsızlık mücadelesinde tecrit etmeye götürür.

Bu açıklamalarımızdan da anlaşılacağı gibi, özellikle günümüzde anti-emperyalist, anti-faşist halk cephesi, anti-faşist güçbirliğinden daha dar olmak zorundadır. Elbetteki mücadelenin daha ileri boyutlara ulaşması ile, şimdilik anti-emperyalist tutum göstermeyen pek çok — ama tamamı değil — anti-faşist güç, emperyalizm konusunda da tavrını netleştirecek ve anti-emperyalist çizgiye zorlanacaktır.

7.1. Bugün için şartların çok yetersiz olduğu gerçeğini gözden ayırmadan **Türkiye Sosyalist İşçi Partisi**, Halk Cephesinin oluşturulması için gerekli adımların atılmasında üzerine düşen görevi yerine getirmeye devam eder.

7.2. **Türkiye Sosyalist İşçi Partisi**, anti-emperyalist anti-faşist birliğin sağlanmasında tüm sekter ve itici tutumlarla mücadele eder, her türlü aceleci ve sabırsız tutumdan kaçınarak, adım adım da olsa özellikle **kalıcı** çalışmalar yapmanın bütün yollarını dener. Her gereken yer, kuruluş ve kademe bu meselenin ajitasyon ve propagandasını yapar.

7.3. **Türkiye Sosyalist İşçi Partisi**, Halk Cephesinin temelini işçi köylü ittifakı olduğunun bilinciyle cephe içinde yer alacak köylü kesimlerinin örgütlenmesi için kendisine düşen görevleri yerine getirir, ayrıca cephe içinde objektif olarak yer alması gereken diğer toplum güçlerinin de kendilerini temsil edecek örgütlenmelere kavuşmaları için çaba sarfeder.

7.4. **Türkiye Sosyalist İşçi Partisi**, cephenin onu teşkil edecek örgütlerin **gönüllü** birliğinden oluşacak bir üst örgüt olduğu bilinciyle daha baştan geçici ve iğreti birliktelikler yerine zor da olsa örgütlü birlikler oluşturulmasını savunur.

7.5. **Türkiye Sosyalist İşçi Partisi**, kendi bağımsız çizgisinden ve örgüt yapısından taviz vermeden, her türlü anlaşma için alabildiğine esnek davranmasını bilerek, buna mukabil, dostluk-eleştiri-dostluk prensibinden ayrılmadan cephe içindeki eksikliklerin, aksaklıkların ve yanlışların üzerine gitmeyi görev sayar.

IV. ACİL GÖREVLER

1. GENEL DEMOKRATİK PLANDA...

1.1. Siyasî Partiler Kanunu, örgütlenme ve düşünme özgürlüğünü kısıtlayıcı hükümlerle doludur. **Türkiye Sosyalist İşçi Partisi**, baştan sona demokratik bir Siyasî Partiler Kanununun gerçekleşmesi için güncel mücadele sürdürmeği en önemli demokratik görevlerinden biri olarak:

1.1.1. İlçe teşkilâtlarının altında parti örgütü kurmayı, organ oluşturmayı kısıtlayan anlayış ve mevzuatın kaldırılmasını ve bir siyasî partinin örgütlenmesi zincirinin üretim ünitelerine ve en alt yerleşme birimlerine dönük olarak partilerin örgütlenme ve yönetim hiyerarşisindeki en küçük birimlere kadar uzatılabilecek şekilde değiştirilmesini,

1.1.2. Siyasî Partiler Kanununun ırkçı ve şoven anlayışla ele alınmış bulunan 89 uncu maddesinin tamamen kaldırılmasını, Avrupa Güvenliği ve İşbirliği Konferansının Nihai Belgesindeki maddelere göre tanzim edilmesini,

1.1.3. Partiler Kanunundaki burjuva ve diğer sömürücü sınıf partilerini kollayıcı nitelikteki tüm maddelerin ayıklanmasını, işçi sınıfının ve emekçi partilerin tamamen özgürce çalışabilmelerini,

1.1.4. Tüm devlet memurlarına ve bu arada askerî personel ile er ve erbaşlara siyasî faaliyet ve partilere üye olma hakkı tanınmasını savunur.

1.2. Seçim mevzuatındaki tüm anti-demokratik maddeler ve kısıtlayıcı tedbirler ayıklanmalı, tüm partilerin seçimlere girebilmesini önleyen yasal engeller kaldırılmalı ve her türlü genel ve özel seçimlerde seçmen yurttaşların verdikleri oyların sonuçlarını tam olarak yansıtacak seçim prosedürü getirilmelidir.

Bu doğrultuda, eskiden uygulanmakta olan «ulusal artik» sistemi veya daha geliştirilmiş sistemlerin getirilmesi için çalışılmalıdır.

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi, seçmen yaşının 18'e, seçilme yaşının 21'e indirilmesini yurttaşların tümünün seçme ve seçilme özgürlüğünün bulunmasını, aynı kapsama silâh altında bulunan tüm elemanlar ve devlet memurlarının yurt dışındaki yurttaşlarımızın dahil edilmesini savunacağı görevler arasında sayar.

1.3. Anti-demokratik yasalardan ve özellikle 1924 Anayasasından bugüne dek sürüp gelen Siyasî Partiler ve Seçim mevzuatının bir sonucu olarak Türkiye'de Komünist Partisi kurmak yasaktır. Oysa 23 Nisan 1920'de kurulan Büyük Millet Meclisi döneminde böyle bir yasal yasak bulunmadığı gibi, Avrupa Konseyinde üye olan Türkiye Cumhuriyeti'nde hâlâ bu konuda yasağın sürmesi anti-demokratik bir durumdur ve Türkiye'nin bağlı bulun-

duğu uluslararası siyasal kuruluşların ve altına imza koyduğu uluslararası demokratik sözleşmelerin özüne de biçimine de aykırıdır.

Bu nedenle 141-142 inci maddelerin kaldırılması dışında, Anayasa'da, Siyasî Partiler ve Seçim Kanunlarında gerekli değişikliklerin yapılması Türkiye Komünist Partisi üzerine konulmuş her türlü yasağın kaldırılması, demokrasinin bir gereğidir.

1.4. Siyasî hak ve özgürlükleri kısıtlayan 141, 142, 146, 159, 311, 312 gibi maddelerin iptal edilmesi, düşünce ve siyasal çalışma üzerindeki her türlü anti-demokratik baskının kaldırılması, tam bir serbestiyetin sağlanması için demokratik mücadele vermeyi, **Türkiye Sosyalist İşçi Partisi**, diğer kardeş siyasal kuruluşlar ve tüm demokratik ilerici partilerle, tüm demokratik örgütlerle birlikte yürüteceği en önemli demokratik görevlerin başında sayar.

1.5. Referandum'la kabul edilmiş olan 1961 Anayasası, 12 Mart faşist rejimi sırasında referandumsuz ve halkın dışında bir seri faşist baskı ve komplo ile geriye doğru değiştirilmiş, 60'ı aşkın maddesinin demokratik niteliği kalmamıştır. Bunu gerçekleştiren güçler yaptıkları değişiklikleri halkoyuna sunmağa cesaret edemedikleri gibi, Anayasa Mahkemesine, 1961'de emekçi halkın yüzde altmış altısının verdiği «Parlâmentonun yapacağı anayasa değişikliklerini esastan bozabilme yetkisi» de gaspedilmiştir.

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi, 1971 ve 1972 yıllarında yapılmış tüm Anayasa değişikliklerinin kaldırılması gerektiğini, ayrıca 1961 Anayasasının da daha demokratlaştırılarak yeniden halk oyuna sunulmasını savunur.

1.6. Anayasa Mahkemesi tarafından Anayasaya aykırılığı ilân edildiği halde göreve devam eden Devlet Güvenlik Mahkemelerinin görevlerinin durdurulması için başlatılmış olan kampanyamız, bu amaç gerçekleşinceye kadar devam edecektir.

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi, Güvenlik Mahkemelerinin yeniden kurulması için gerici partilerin sürdürdükleri çabalara karşı işçi sınıfımızın ve emekçi halkımızın demokratik özlereğini dile getirip, bu gerici isteğin gerçekleşmesini önlemek için verilecek mücadelede vargücülle yer alır.

1.7. 1974 Temmuzundaki genel ve siyasal aftan bu yana henüz iki yıl geçmediği halde, cezaevleri devrimci ve yurtseverlerle dolmuştur. Ayrıca 1974'de salıverilmeyen yurtsever siyasî tutuklular ve mahkemelerde tutuksuz dava ve kovuşturmaları süren sosyalistler ve yurtseverler de dikkate alınırca siyasal baskının düşünce ve eylem üzerinde ne denli yoğunlaştığı anlaşılır.

Bu nedenle **Türkiye Sosyalist İşçi Partisi**, tüm siyasal tutukluların derhal serbest bırakılması 141, 142, 146, 159, 311, 312 nci maddelerden tutuklu

veya tutuksuz yargılanmakta olan tüm sosyalist ve yurtsever hakkındaki davaların düşmesi, henüz dava safhasına gelmemiş kovuşturmaların ise durdurulması için mücadele etmeği görev bilir.

1.8. Egemen sınıfların kendi istedikleri biçimde uyguladıkları ve faşistleri kollayan uygulamalara açık ateşli ve kesici silahlara değgin 6136 ve benzeri kanunların tamamen kaldırılması, bu konuda batı demokrasilerindeki serbestliğin sağlanması için **Türkiye Sosyalist İşçi Partisi** üzerine düşen görevleri yerine getirir.

1.9. **Türkiye Sosyalist İşçi Partisi** toplumun yarısını teşkil eden kadınlarımız üzerinde sömürücü sınıfların lehine baskı aracı olarak kullanılan ve İnsan Hakları Evrensel Beyanname, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ve Anayasa'ya aykırı bütün anti-demokratik yasaların kaldırılması, yurttaşlar yasasının demokratikleştirilerek yeniden düzenlenmesi için mücadele verir.

2. BAĞIMSIZLIK YOLUNDA İLERLEMEK İÇİN

Emperyalizme, ekonomik, siyasal, askerî ve kültürel bağlarla bağımlı olan yurdumuzun bu bağımlılık ilişkilerinden kurtarılması yolunda çaba sarfetmek başta gelen yurtseverlik görevidir.

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi,

2.1. Emperyalizmin saldırganlık paktları olan NATO'dan ve CENTO'dan Türkiye'nin kayıtsız şartsız ve tamamen çekilmesini savunur.

2.2. ABD ve diğer emperyalist devletlerle yapılmış olan gizli açık ikili antlaşmaların iptal edilmesi ve üsler dahil emperyalizmin tüm askerî varlığının yurdumuzdan sökülüp atılması için mücadele eder. MC iktidarının bir takım gizli pazarlıklarla ABD'ye üs kiralama manevralarını halkımızın yurtseverlik onuruna indirilmiş büyük bir darbe olarak görür, yurt topraklarını emperyalizme peşkeş çeken böylesi girişimlerin gerçekleşmemesi için çaba gösterirken egemen güçlerin iktidarının emperyalizmle işbirliğini somut olarak gösteren bu ve benzeri onur kırıcı pazarlıkları halkımıza teşhir eder.

2.3. AET emperyalizmi ile ekonomik, siyasî ve diğer alanlarda bütünleşme girişimlerine karşı çıkılıp, AET'den en kısa sürede çıkılması için çaba gösterir.

2.4. RCD, Enerji Ajansı v.b. emperyalizmle ekonomik bağımlılığı perçinleyen uluslararası antlaşmalardan çıkılması için mücadele verir.

2.5. Doğal zenginliklerimizin emperyalizmin tasallutundan kurtarılması, emperyalist sermaye girişinin durdurulması ve mevcut her türlü em-

peryalist sermayenin devletleştirilmesi için elinden gelen bütün imkânları seferber eder.

2.6. Yumuşama politikasının bir gereği olarak dünya barışından yana olan bütün devletlerle karşılıklı saldırmazlık antlaşmaları yapılması ve daha yakın dostluk, işbirliği ilişkilerinin kurulması için çaba gösterir.

2.7. «Ulusal silâh sanayi» adı altında yabancı silâh tekellerinin ve yerli finans gruplarının Türkiye’de silâh sanayi kurmak için gösterdikleri yoğun çabalara ve Türkiye’nin sokulmak istendiği silâhlanma yarışına karşı anti-militarist mücadele vermeyi ordu mevcudunun azaltılmasını; hem bölge barışı ve güvenliği açısından, hem de emekçi sınıflarımızın daha fazla sömürülmesini önlemek bakımından gerekli görür.

2.8. Emperyalizmin yurdumuz üzerindeki emellerinin gizli açık tertipleri durumunda olan CIA v.b. örgütlerin ve bunlarla işbirliği içinde olan diğer yerli ve yabancı örgütlerin yurdumuza ve halkımıza olan zararlarının sergilenmesi, MİT ile ilgili kanun ve mevzuatın yürürlükten kaldırılması, emperyalizme hizmet eden yabancı gizli örgüt faaliyetlerinin önlenmesi için çaba gösterir.

3. İŞÇİ SINIFI İÇİN

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi, işçi sınıfının korunup geliştirilmesi ve emekçi köylülük için programında belirlenmiş olan taleplerin hayata geçirilmesi uğrunda mücadele eder. Bütünüyle gündemde olan bu talepleri önem derecelerine göre merkezî bir program çerçevesinde ele alır, kapsamalarını ve ağırlıklarına uygun kampanyalar düzenler, bu taleplerin işçilerin ve köylülerin kazanç hanelerine geçmeleri için vargücünü seferber eder.

Bu cümleden olmak üzere **Türkiye Sosyalist İşçi Partisi:**

3.1. İşçilerin, gizli oy açık sayım referandum yoluyla sendika seçme özgürlüğü gerçekleştirilinceye kadar, başlatmış olduğu çalışmalara devam eder.

3.2. İş Kanunu’nun tüm anti-demokratik hükümlerinin kaldırılması, öncelikle ve özellikle 13, 17, ve 24. maddelerin bir an önce iptal edilmesi için mücadele verir.

274 sayılı Sendikalar ve 275 sayılı Grev, Lokavt ve Toplu Sözleşme Kanunlarının bütünüyle anti-demokratik olduğu görüşünden hareket ederek bu hayati konularda demokratik yasaların çıkartılması için mücadele verir.

3.4. İşçi sağlığına zararlı işkollarında ve iş kazalarına karşı koruyucu tedbirlerin, işçilerin çıkarlarını gözeten yasaların çıkartılması için çaba gösterir.

3.5. İşçiye hizmet etmek maskesi altında sermaye sınıfına fon yaratmakta kullanılan Sosyal Sigortalar Kurumu ile ilgili kanun ve mevzuatın demokratlaştırılması ve bu kurumun bütünüyle işçilerin yönetim ve denetimine verilmesi için çaba sarfeder.

3.6. Tabandaki işçinin yönetimde söz sahibi olmasını engelleyen anti-demokratik sendika tüzüklerinin demokratlaştırılması için uğraş verir.

3.7. Sigortasız işçi çalıştıran kapitalistlerin cezalanması için gerekli araştırmaları yapar ve sonuçları alınana kadar takip eder.

3.8. 16 yaşından küçüklerin çalıştırılmasının yasaklanması için mücadele verir. Ancak bu talep sağlanana kadar çırakların çalışma şartlarının iyileştirilmesi için gerekli girişimlerde bulunur.

3.9. Sendikaların örgütlemek için özel bir önem göstermediği küçük işyeri işçilerinin ekonomik örgütlenmesi yolunda sendikal birlik ilkeleri içinde çaba gösterir.

3.10. Tarım işçilerinin ekonomik ve edemokratik hakları için mücadele eder.

4. KÖYLÜLÜK İÇİN

4.1. Kırsal alanlarda yapılacak somut sosyal şartlara dayanan araştırmalar sonunda bir taban fiyat çalışması yapar, bu fiyatların tesbitinde ve uygulanmasında emekçi köylülerin söz sahibi olması için çaba gösterir.

4.2. Emekçi köylülüğün sömürü ve baskı altında tutulmasının başlıca nedeni olan tefecilere ve bankalara borçlarının silinmesi, ipoteklerin kaldırılması için elinden gelen çabayı esirgemez.

4.3. Sınır bölgelerindeki mayınlı arazinin temizlenip sınır köylülerine dağıtılmasını savunur.

TÜRKİYE SOSYALİST İŞÇİ PARTİSİ

1. PARTİ KONGRESİNİN ÇAĞRI KARARI

TSİP 1. Parti Kongresi; bugüne kadar hiç kimsenin ideolojik nedenlerle partiden ihraç edilmediğini ilân eder.

Önceki dönemde sekter, grupçu veya moralsiz tutumlarından ötürü partimizden çıkarılmış yada kendiliğinden partiden ayrılmış tüm arkadaşları özeleştirileriyle birlikte, partimizin yeni program ve tüzüğü doğrultusunda ve 1. Parti kongresi kararları ışığında yeniden partiye çağırır.

EGEMEN SINIFLARIN BUNALIMI SOSYAL DEMOKRASİ VE SOSYALİSTLER

Türkiye toplumu önemli sosyal ve politik çalkantılar yaşıyor. Bir yanda egemen sınıfların gitgide çözümsüzlüğü ve artan çıkmazı, tedrici de olsa derinleştiren krizi, öte yanda egemen sınıflarla çelişkisi keskinleşen emekçi sınıfların iktidar mücadelesinin örgütsüzlüğü, dağınıklığı ve emekçi halk hareketlerinin siyasal rehberden yoksun spontane (kendiliğinden gelme) karakteri...

Bugün için yaşadığımız sosyal ve politik çalkantının objektif temeli, sık sık tekrarladığımız gibi başlıca şu noktalarda toplanmaktadır:

- Türkiye'de kapitalistleşme süreci devam etmektedir. Hakim üretim tarzı olan kapitalizm tekelci niteliği ile birlikte gitgide gelişmektedir. Bu kapitalistleşme, beraberinde prekapitalist yapıların da çözülmesini ve buna paralel olarak modern kapitalist ilişkilerin güçlenmesini ve aynı doğrultudaki kaçınılmaz sınıf kristalleşmelerini getirmektedir.
- Türkiye'de kapitalist üretimin güçlenmesi, belirli ölçüde bir sanayileşme ve iç pazarın genişlemesi olduğu serbest rekabetçi dönemdeki kapitalizm gibi üretici güçlerin özgürce gelişmesini sağlayan atılımlı bir süreç oluşturmayıp, bu kapitalizm emperyalizme bağımlı ve tekelci bir yapı taşıdığından ötürü hem emperyalist-kapitalist sistemin bunalımlarından fazlasıyla etkilenmekte, Türkiyenin mevcut üretim ilişkileri ile üretici güçler arasındaki çatışkı gelişmiş, kapitalist ülkeler-

dekinden daha keskin olmaktadır. Yerli tekelci sermaye bir yandan derinleşen sınıf çelişkileri ve dolayısıyla şimdilik spontane de olsa keskinleşen sınıf mücadelesi karşısında çıkmaza girmekte, öte yandan bu durum egemen sınıflar arasındaki çıkar kavgasını kızıştırmaktadır.

- Tekelci sermaye hem pazar tıkanıklığı içindedir, hem sanayi yatırımları için yeterince fona sahip değildir ve hem de mevcut fonlarını bile hangi alanlara yatıracağı konusunda belirli bir yönelimi yoktur. Yerli tekelci burjuvazinin AET, emperyalizmiyle olan bağları bir süre için ona soluk aldırılmışsa da, bugün emperyalist sistemin karşılaştığı ekonomik zorluklar karşısında bu avantajlar dezavantaj olmağa yüz tutmuş, özellikle yerli büyük sanayiciler AET'nin Türkiye'den istediği koşullar yerine getirildiği takdirde Avrupa metropollerini ile rekabet edemeyecekleri ve gümrük duvarlarının şartlara uygun olarak Türkiye tarafından indirilmesi, AET Sanayi ürünlerinin Türkiye piyasasına egemen olmasını, yerli tekelci sermayenin pazar sorununu büsbütün arttırmasını doğuracağından, AET ürünleriyle rekabet edemeyen yerli sanayi çökme ihtimalinden korkmaktadırlar.

Son yıllarda umut bağladıkları yabancı silah tekelleriyle ortak yatırımlar yaparak kurulması istenen yerli silah-montaj sanayiine ara malları üreterek tatlı kârlar sağlamak özleminin de kolay gerçekleşmeyeceğini görmüşlerdir. Böylece Ortak Pazar ile ilişkiler konusu yerli tekelleler arasındaki en önemli tartışma konularından ve çıkar çekişmelerinden birisi haline gelmiştir.

SANAYİ BURJUVAZİSİNİN ÇIKMAZI

- Türkiye'nin sanayileşmesi emperyalizme bağımlı olduğu için teknoloji geridir. Türkiye sanayii teknik deyimle enfastrüktür (alt yapı) adını verdikleri tesislerden yoksun olduğu gibi, varolan sanayi gelişkin bir teknolojiye dayanmaktan da çok uzaktır,
- Bu durum emeğin prodüktivitesini düşük tutmaktadır.
- İşçi sınıfımızın gitgide gelişen ekonomik mücadelesi işverenlerin en büyük sorunlarından birisini teşkil etmektedir. Gerçi Türkiye'de işgücü gelişmiş kapitalist ülkelerdekine kıyasla hayli ucuzdur, ama teknolojinin ve dolayısıyla emeğin üretkenliğinin düşük olması, işçi sınıfının ekonomik mücadelede kararlı davranması sonucunda sanayiciler ürünlerin imalat tutarının yükselmesinden şikâyetçidirler. Burjuvazi artı değer oranını yükseltmek istemektedir. Fakat işçilerin ekonomik

mücadelesi karşısında bunu başaramayan ve geri teknolojisi yüzünden nisbî artı değeri yükseltmeyen sanayici bu kez ürün fiyatına zam yapmaktadır. Fiyat artışları geniş tüketici kitlesini etkilemekte, bir yandan satınalma gücünü düşürerek, burjuvaziye pazarlama sorununu yaratmaktadır. İktidardaki burjuva partileri, geniş küçük üretici kitlesinden kır küçük burjuvazisinin ürün taban fiyatlarına zam yapmak zorunda kalmakta, kent küçük burjuvazisi ise — şayet üretim aracı sahibi ise — kendi zammını getirmekte, memur ise maaş artırımına gitmektedir. Keza bu durumda bir yandan tarıma dayalı sanayide ham madde de pahalılanmakta, öte yandan devletin özel sektörü teşvik için fonları daralmaktadır. Ayrıca tarım sektörünü ellerinde tutan büyük tarım kapitalistleri, toprak ağaları ve zengin köylüler tarım ürünlerinden önemli kârlar elde etmektedirler. Tekelci sermaye kır küçük burjuvazisinin, çoğunluğu küçük üretici olan bu kesimin eline geçen payı kısmen kendisine çekebilmektedir. Fakat tarım kesiminde önemli fonlar büyük tarım kapitalistleri ve toprak ağaları ile tefecilerin ve tüccarların elinde kalmaktadır. Bu önemli fonları, tekelci sermaye doğrudan kendi kontrolüne almakta güçlük çekmektedir. Bir yandan kırlardaki ticaret ve tefeci sermayesinin varlığı, sanayi sermayesinin gelişmesinde engelleyici bir rol oynar. Gerçi özellikle son onbeş yıl içinde sanayi sermayesinin gösterdiği gelişim — tekelleşmenin güçlenme olgusuyla birlikte — kırlardaki ticaret ve tefeci sermayeyi güçsüzleştirmiş, geriletmiş, sanayi sermayesi ile içiçe geçmiş banka sermayesinin üstünlüğü artmıştır, ama gene de kırsal kesimde gerek küçük ticaret ve tefeci sermayenin varlığı, gerekse tarım kapitalistlerinin ve toprak ağalarının elinde önemli fonlar birikiyor olması tekelci sermayenin direkt olarak kontrol edemediği, sanayie aktaramadığı küçümsenemeyecek bir paranın bulunması egemen sınıflar arasındaki çıkar kavgalarını da artırmaktadır.

Ayrıca işçilerin başarılı toplu sözleşmeler yapmaları, aldıkları zamların tamamen ürün imalât fiyatlarına eklenmesiyle hiç bir işe yaramamakta, teknoloji ve emeğin üretkenliği artmadığından, işveren bir eliyle verdiği zammı, ürün fiyatlarını arttırarak diğer eliyle işçiden almaktadır. Böylece işçinin de yaşama koşulları düzelmemektedir.

DİĞER KESİMLERDE DURUM

Öte yandan kırlardaki sınıf farklılaşmaları, küçük üreticinin yoksullaşması, geniş yoksul köylü kitlelerinin büsbütün topraktan koparak ve sanayide istihdam alanı bulamayarak, işsizler ordusunu kalabalıklaştırması, yurt

dışına işgücü ihracı yoluyla burjuvazinin kendisi için daha büyük bir afet haline gelmesini **kısmen** önleyebildiği işsizlik sorununun, bir yandan hızlı mülksüzleşme, öte yandan işgücü ihracının durması nedeniyle önemli boyutlara ulaştığı açık bir olgudur.

- Emekçi sınıfların ekonomik-demokratik mücadelesinin yükselmesi karşısında, kapitalizmin zaten doğmasında varolan çelişkiler, sözü-nü ettiğimiz özgül koşullarla büsbütün derinleşmektedir.
- Böylelikle yerli hakim sınıflar ciddi bir ekonomik çıkmaz içindedirler. Son yıllarda dış ticaret açığı astronomik denilecek derecede artmıştır. Sürekli bir enflasyon vardır. Türkiye'ye gönderilen işçi dövizlerinde önemli bir düşüş vardır. Devletin dış borçları 1975 yılında yüzde yüze yakın bir artış göstermiştir. 1975 yılında tarım kesiminde mahsulün olağanüstü iyi olması ve muhtemelen bu yıl da iyi bir hasat ihtimali burjuvazinin hiçbir sıkıntısını kısa vadede bile hafifletmeğe yetmemektedir. (1976 yılı başındaki ekonomik görünümü basit rakamlarla özetleyen bir yazı KİTLE'nin 12.1.1976 tarihli sayısında yer almıştır.)

EKONOMİK BUNALIMIN POLİTİK YANSIMALARI:

Türkiye'nin bugün içinde bulunduğu ekonomik bunalım, 12 Mart önceden başlayarak ve bugüne kadar egemen sınıfların çözümsüzlüğünü gitgide arttırarak sürüp gelmiştir. Tekelci sermaye 12 Martta faşizm yoluyla bu sorunların üstesinden gelmeğe çabalamış, emekçi halk hareketini bastırarak iktidarını onarmak ve pekiştirmek istemiş, fakat başaramamıştır. 12 Mart döneminden çıkıldıktan sonra uzun süren hükümet krizleri ve «istikrarsız» hükümetler birbirini izlemiştir. Tekelci burjuvazi içinde bir kesim sosyal demokrasi yoluyla kapitalizmin yaralarını onarabileceğini düşünmüştür. Buna karşılık parlamenter görünüm altında burjuva zorbalığını, despotzmini emekçi halk üzerinde alabildiğine yoğunlaştırarak tahakkümü sürdürmek isteyen kesimler MC iktidarını oluşturmuşlardır. Fakat MC'nin kanlı zorbalığı ve faşist tirmanışı ne emekçi halk hareketini sindirebilmiş, ne de açık faşist bir askerî diktatörlüğü tezgahlamak isteyen yabancı ve yerli tekelci mihraklar bu isteklerine ulaşabilmişlerdir.

Tekelci sermayenin en gerici kesimleri, dıştaki ağababaları ve içteki ortakları, yordakçıları faşizmi getirmeğe muktedir olamamışlardır. Bir yandan halkımızın giderek güçlenen, yaygınlaşan anti-faşist tepkisi ve demokratik uyanışı, öte yandan uluslararası konjonktürün Türkiye üzerindeki yansımaları bugün için buna engeldir.

MC egemen sınıfların bir kesiminin kanlı zorbalığını temsilen iktidar ederken, buna karşılık emekçi halk hareketi de siyasî bakımdan örgütsüz

ve etkili bir iktidar mücadelesinden uzaktır.

MC'ye karşı demokratik alternatif olarak büyük bir güç halinde duran ve Halkçı geçinen sosyal demokrasi, gerçekte burjuvazi adına, burjuvazi ile işçi sınıfı, egemen sınıflar ile emekçi halk arasındaki sınıf mücadelesini uzlaştırmaya aday olduğunu söylemektedir. Sağ sosyal demokrasi ise sahte umut havarisi olarak emekçi sınıfların sınıf mücadelesini altın bir tepsi içinde burjuvaziye sunmak sevdası ve çabası içindedir. Böylece MC'nin karşısında en güçlü anti-faşist parti olarak dikilen CHP, emekçi halk muhalefetine temsil etmekten uzaktır, ama toplumsal muhalefetin gerçek ve biricik öncüsü olan işçi sınıfı, politik bakımdan örgütsüz ve dağınık olduğu için, bugünkü MC iktidarına karşı, CHP muhalefeti başı çeker durumdadır. Ama tekrar belirtelim ki, bu muhalefet, emekçi halkın belli demokratik özelemlerini peşine takmış olmakla birlikte, gerçekte tekelci burjuva güdümündeki bir muhalefettir.

CHP yönetimindeki sağ kanat sosyal demokrasisi, tekelci sermayenin artan çıkmazında aynı çevrelerinin daha geniş desteğini alabilmek için gitgide sağa kaymaktadır. O kadar ki, sağ sosyal demokrasi'nin uzun yıllardır ideoloğunu yapan Deniz Baykal ve ekibi bile parti merkez yönetiminden uzaklaşmak zorunda bırakılmıştır.

Buna karşılık CHP içinde küçük burjuva karakterli muhalefet önemli bir ağırlık taşımaktadır. CHP yönetimindeki sağ ekip bu muhalefeti sindirmek için «İsmet Paşa metotları»yla bir buçuk yıldır çaba gösterdiği halde, partinin sol kanadını çökertip etkisiz hale getirememektedir.

CHP'deki iç mücadele, yöneticilerinin iddia ettiği gibi sıradan bir hizip meselesi değildir. CHP içindeki mücadele, tekelci burjuva temsilcisi yönetime karşı, küçük burjuva ve tekel dışı burjuva kesimlerinin mücadelesidir. Muhalefetin motorunu küçük burjuva radikalizminin temsil etmesi, parti içi mücadeleyi iki sömürücü (zümre) arasındaki mücadeleden farklı olarak emekçi küçük burjuvazi ile tekelci burjuvazi arasındaki bir mücadelenin eriştiği sınırlara vardır. CHP yandaş ilericiler aydınların «CHP iç mücadeleler yüzünden yıpranıyor» diye feryat ettikleri ve CHP'nin sağ yönetimini eleştirmekten ısrarla kaçındıkları durum, gerçekte bu yönetime karşı parti içindeki ilerici kanadın kaçınılmaz ve haklı tepkisinden başka birşey değildir. Durum artık balçıkla sıvanmaz hale gelmiştir ve giderek artan ölçüde başına yansımaktadır. Parti içinde sağ yönetim ve sol muhalefetten başka bir üçüncü grubun da oluşmakta olduğu göze çarpmaktadır. Fakat parti içindeki esas mücadeleyi hiç şüphesiz tekelci burjuva temsilcileri ile küçük burjuva kanadı arasındaki çekişme belirleyecektir. Burada küçük burjuva kanadın belli bir programdan, ideolojik açıklıktan,

lider kadrosundan yoksun olması onun en önemli zaafıdır. Bu yıl sonuna doğru toplanacak olan Büyük Kurultay'dan önce, Temmuz ayında yapılacak program kurultayında ideolojik netleşmelerin oluşması beklenmelidir.

MC İKTİDARI «GÜVENCE» Mİ?

MC iktidarı bugün tekeli sermayenin bile geniş bir desteğine sahip değildir. Ve temsil ettiği hakim sınıflar (zümreler) koalisyonunun heterojenliği oranında kendi içinde uyumsuzlukları barındırmaktadır. MC'nin güçlü kanadı AP, parlamenter rejimi koruyarak, fakat yeni yeni anti-demokratik yasa ve yetkilerle donatılmış olarak bir faşist polis devletiyle tekeli burjuvazinin sorunlarını çözeceğine inanmaktadır. Bu anti-demokratik tedbirler arasında, hiç şüphesiz sıkıyönetim başköşeyi işgal etmektedir.

Öte yandan MHP bir açık faşist askerî diktatörlüğün ortamını hazırlamak için çabalamaktadır. Kiralık katil çetelerinin Türkiye'nin dört bir yanında ardı arkası gelmeyen saldırıları bu planın bir parçasıdır.

MSP'nin tutumu net değilse de, en azından askerî bir faşist diktatörlüğe karşı çıkmaktadır. Hatta mevcut MC iktidarının denetiminde çalışacak bir sıkıyönetim uygulamasına bile MSP'nin karşı çıktığı söylenmektedir. Fakat MSP'yi belli bütünlük içinde liberal rejim yanlısı bir parti olarak değerlendirmek yanlış olur.

CHP-AP KOALİSYONU:

Tekeli büyük sermayenin öteden beri istediği CHP-AP koalisyonu son haftalarda gene sözkonusu edilmiştir. CHP böyle bir koalisyonu başta erken seçimiyle kabul edebileceğini belirtmiştir. CHP ve AP'nin katılacakları veya en azından belli şartlarla destekleyecekleri böyle bir hükümeti tekeli sermaye ve yüksek komuta kademesinin istediği belirtilmektedir.

Egemen çevreler faşist saldırıları görmezlikten gelip, bunları sağ-sol çatışması olarak lanse etmek için yarı halindedirler. Böylelikle AP-CHP koalisyonu gerçekleşmezse bile en azından bu iki partinin belli konularda işbirliğini yapmasını istemektedirler. Bu işbirliği «anarşiyi önlemek» adı altında hiç şüphesiz sol'a karşı tezgahlanmaktadır. Biz «aşırı sağa da aşırı sola da karşıyız» teraneleri egemen sınıfların yıllarca kullandıkları ve baştan sona Mc Chartist, anti-komünist, anti-demokratik motifler (amaçlar) taşıyan bir slogandır. Bu nedenle CHP'yi, kendi solundaki sol'a karşı sert tavır almağa zorlamak için çaba göstermektedirler. «CHP Komünistlerle, anarşistlerle işbirliği yapıyor, onları himaye ediyor» yaygarası, sağ partilerin uzun yıllardır en çok başvurdukları ilkel taktikler arasındadır. Ama bu ilkel taktikler bile CHP'yi etkilemektedir. CHP kendisini kendi solundan

tenzih etmeye giderek artan bir özen göstermektedir. Nitekim 27 Nisan'da Parlamento gruplarının ortak toplantısında konuşan Bülent Ecevit, «şayet bizim dışımızdaki sol ile işbirliği yaparsak bizi CHP komünistlerle, anarşistlerle işbirliği yapıyor diye suçlayacaklardır. Öte yandan CHP sağa kaydığı diye baskı yapılacaktır, bu oyunlara gelmememiz gerekir» derken aslında boyuna kendi solundan kaçmaktadır. Ecevit aynı konuşmada CHP dışındaki sol ile CHP arasındaki derin ve uzlaşmaz ayrılıklar olduğunu söylemiştir. CHP'nin solundaki sol içinde, sosyalist çizgi ile sosyal demokrasi arasında gerçekten de derin bir ayrılık vardır. Çünkü birisi işçi sınıfının, diğeri ise burjuvazinin ideolojisidir. Fakat Ecevit bunları söylerken «malûm ilândan çok, kendisini töhmet altında bırakan ve tekelci sermayenin gözünde düşürmeğe çalışan sağ güçlere cevap vermektedir. Sosyalistler sosyal demokrasiyle faşizme karşı, tekellerin egemenliğine karşı gücbirliği yaparlar. Aradaki derin görüş ayrılığı buna engel değildir. Anti-faşist mücadelede daima yan çizen, kararsız ve tutarsız davranan işçi sınıfı değil, sosyal demokrasi olmuştur. Sosyal demokrasinin elli yılı aşkın zamandır pek çok ülkede sık sık tekrarladığı bu tutuma Türkiye'de de tanık olmaktadır.

Egemen güçler bugüne değin CHP-AP koalisyonunu sağlayamamışlardır ama, CHP yönetiminin giderek sağa kaymasını, CHP yönetiminin kendi soluna karşı gitgide sertleşmesini ve tüm politikasını tekelci burjuvaziye yaranmak ve «ehlileşmek», daha da makbul hâle gelmeyi sağlayabilmişlerdir. Ama CHP yönetimi giderek daha da sağa kaçarken, bu kez «parti içi sorunlar yoğunlaşmıştır. Birbiriyle önemli bir çelişkisi olan tekelci sermaye ile küçük burjuvaziyi bir parti içinde uzlaştırmak, kapitalizmin krizinin ve sorunlarının derinleştiği dönemde pek kolay değildir. CHP merkez yönetimi sol kanada yaklaşırsa, tekelci sermaye desteğini yitirecek, tekelci sermayeye yanaşsa, küçük burjuvaziden tepki görecektir. Bugünkü CHP koşullarında liderinin krizmatikleşmiş konumu bile parti içindeki dengeyi ve uyumu iki yıldan fazla koruyamamıştır. Kaldı ki, partinin lideri denge rolünü oynamamakta, sürekli sağa açılan bir tercih koymakta, arada bir parti içi «sol»u oyalayıp iktidar hazırlıkları ile muhalefeti uyutmağa çalışmaktadır. Ama, olaylar, ne kadar efsaneleştirilirse efsaneleştirilsin, kişilerin sınıfsal çelişkileri aşmağa güçlerinin yetmediğini göstermiştir.

Nisan ayı ortalarında bir hafta süreyle gazetelerin başköşesini işgal eden CHP-AP koalisyonu söylentileri, kesilmiş görünmekte ise de, büyük sermaye bu planı yinelemeğe çalışacaktır. CHP ve AP'nin merkez yönetiminin temsil ettiği tekelci çıkarlar, objektif olarak böyle bir koalisyona büyük ölçüde uygundur. Ama her iki parti de homojen değildir. CHP içinde, tekelci sermaye ile çelişen tekeli dışı burjuvazi ile radikal küçük bur-

juva eğilimleri önemli bir taban oluşturmaktadır. Öte yandan AP'de toprak ağaları, zengin köylüler, tefeciler partide tekelci sermayenin destek gücünü oluşturmaktadırlar. Bu heterojen yapılar ve CHP ile AP'nin iktidara talip olan iki büyük partiyi oluşturması, birbirinin alternatifi görünümünü taşıması nedeniyle bugüne dek CHP-AP koalisyonunu gerçekleştirememiştir. Ancak çok özgül durumlarda ve sınırlı olarak, böyle bir koalisyonun geçici bir süre için kurulabileceği, bugün ise böyle bir durumun bulunmadığı anlaşılmaktadır.

Emekçi Halk Hareketinin Tayin Edici Gücü: İşçi Sınıfı:

Türkiye'de hakim üretim tarzının kapitalizm olması, bu toplumda tayin edici sınıf mücadelesinin de işçi sınıfı ile burjuvazi arasında olduğunu kaçınılmaz bir şekilde açıklar. Bugün politik arenanın böyle bir bulanıklık içinde olması, bizce işçi sınıfı ile burjuvazi arasındaki mücadele işçi sınıfı politik hareketinin, yani iktidar mücadelesinin güçsüz olmasından ileri gelmektedir.

Toplumdaki politik kutuplaşmalar işçi sınıfı ile burjuvazi arasında kristalleşmedikçe, işçi sınıfının siyasî (iktidar) mücadelesi güçlenip, diğer emekçi sınıfların hiç değilse nitelikçe önemli bir kısmını kendi yöreğine almadıkça politik arenadaki bu bulanıklığın giderilmesi mümkün değildir. Nitekim bugün talepleri, özelemleri, mücadeleleri ve eylem yöntemleri ile CHP sosyal demokrasisini de, parti içi sol kanadını da fersah fersah aşan geniş bir işçi-emekçi kitlesi, önlerinde güçlü bir sosyalist alternatif, iktidara yönelmiş bir sosyalist hareket göremedikleri için siyasal arenada sosyal demokrasinin destekçisi durumundadırlar, İşçi sınıfı politik hareketi güçlü bir örgütlülüğe kavuşmadıkça, MC'nin alternatifi olarak, sahte bir umut ve sahte bir ışık olarak CHP gövde gösterisine devam edecektir. Bu böyle sürüp gittikçe, toplumdaki sınıflar kamplaşması, (cephelenmesi) hiç bir zaman gerçek kanatlar halinde politika sahnesine yansımayacaktır.

CHP Solundaki Sol'un Durumu:

CHP solundaki sol bugün gerçekten de dağınıktır. Bölük pörçüktür. Ama bu hiçbir zaman bilime bağlı olan sosyalistleri umutsuzluğa, çaresizliğe sevketmez.

CHP solundaki sol'da belirgin eğilimler nelerdir?

CHP solunda üç ana çizgi derinleşmeğe başlamıştır. Bunlardan birincisi, en çok yaygara koparanı ve faşistlerin üzerlerinde asıl oyun kurdukları kesim «Sol»-kanat revizyonizmi (Sol serüvencilik) dir.

Daha çok yüksek öğrenim gençliği içinde yaygın bir tabana sahip

olan «Sol»-kanat revizyonizmi, işçi sınıfı biliminden ve pratiğinden bariz bir sol sapmadır. Belirleyici karakteri duygusallık ve kof slogancılık'dan yola çıkan dar grup aktivizmidir. «Sol»-kanat revizyonizminin evrensel özelliği kitlelerden kopukluktur. Türkiye'de güçlü bir işçi sınıfı politik hareketi olmadığı için sol çocukluk hastalığından, goşizme, maceracılığa ve anarşizme kadar geniş bir «sol» yelpaze, aralarındaki alt gruplaşmalarla gençlik içinde etkinlik kazanmağa çalışmaktadırlar. İşçi sınıfı düşmanı Mao-culuğun provokasyonlarından ve gizli Maoist görüşlerin bir kısmından kurtulamayan sol serüvenciler (sol revizyonistler) bir yandan Maoçu provokatörlerle, öte yandan kendi aralarındaki gruplaşmalarla keskinlik yarışı içindedirler.

Faşist katil çetelerinin öğrenci gençlik üzerindeki saldırılarının da «sol»-kanat revizyonizmi üzerinde önemli etkileri vardır. Faşistler bir yandan sürekli saldırılarla, baskılarla, cinayetlerle, yüksek ve orta dereceli okullarda hakimiyet kurmak isterken, öte yandan devrimci-yurtsever gençleri emekçi kitlelerden büsbütün koparıp okul sınırları içine hapsetmektedirler. Bu saldırılara karşı koymak zorunda kalan öğrenci gençlik, sadece emekçi kitlelerden değil, zamanla yurtsever, ilerici öğrenci kitlesinden de kopmaktadır. Faşistlerin silahlı saldırıları yurtsever öğrenci gençlerin gözüpek kesimlerini militanlaşmaya doğru iterken, yavaş yavaş dar aktivist gruplar oluşmaktadır. Dar aktivist gruplar, kendi ideolojilerini de kolayca bulmaktadırlar. «Sol»-revizyonist görüşler bir küçük burjuva devrimciliği halinde yüzyılı aşkın zamandır zaten evrensel olarak vardır. Dönemden döneme, yerden yere çeşitli özgülükler gösteren bu ideolojik ve pratik hattın belirleyici nitelikleri evrenseldir... Üstelik yakın geçmişte, 12 Mart öncesinde ve 12 Mart sırasında da bu çizgi gelenekleşmeye dönük izler bırakmıştır. Böylece çoğunlukla öğrenci gençlik içinde bulunan bir kısım kadrolar, bir yandan faşistlere karşı mücadele içinde militanlaşarak sol'a doğru itilmekte, öte yandan «Sol»-revizyonist ideologların görüşleriyle beslenmekte ve Marksizm-leninizm adı altında, sübjektivizmin, duygusallığın, heyecanlarla davranmanın, bilimsizliğin ve keskinliğin, kof slogancılığın girdabında dönenmektedirler. Yukarıda da belirttiğimiz gibi faşistlerin saldırılarının yoğunlaşması, bu gençleri, sadece işçi sınıfından ve emekçi yığınlarından değil, aynı zamanda ilerici-yurtsever gençlik tabanından da soyutlamakta, faşizme karşı öğrenci kitlesinin topyekûn mücadelesini de engellemektedir. «Sol»-kanat revizyonistlerinin bir yandan kendi aralarında hangi ideolojik ayrılıklara yaslandıkları belli olmayan, ama bir türlü de bir araya gelmeyen alt bölünmeleri sürüp giderken, öte yandan öğrenci kitlesinden de geniş destek görmemeleri nedeniyle geniş tabanlı bir mer-

kezi demokratik örgüt dahi şekillendirememeleri sözlerimizin açık bir kanıtıdır.

Bilimsel sosyalizmin ülkemizde güçlenmesi ve yaygınlaşması, «sol»-kanat revizyonistlerine işçi sınıfı öncülüğünü ve gerçekliğini kâğıt üzerinde (sözde) kabul ettirmiştir. Ama onlar eylemleriyle, davranışlarıyla hemen hemen sadece gençlik alanını seçerek, aslında işçi sınıfına inanmadıklarını, dolayısıyla Marksizm-Leninizm diye sahip çıktıkları ideolojiden gerçekte fersah fersah uzak olduklarını göstermektedirler. 12 Mart öncesinde Dev Genç'liler, gençliği «öncü meşale» ilan etmişlerdi. Bugün teoriye bu denli aykırı düşen bu küçük burjuva safsatasını Marksizm-Leninizm adına öne sürecek babayiğit elbette yoktur. Ama «sol»-kanat revizyonistleri hem kendi aralarındaki hem de halk düşmanı Maoistlerle giriştikleri yarışlarla, pratikte gençliği «öncü meşale» gören davranış içindedirler. Fakat sık sık belirttiğimiz gibi öğrenci gençlik kitlesini bile kucaklayamamakta, merkezi demokratik bir örgütlenmeye bile gidememektedirler. Bu olgu onların dar grup aktivizmi yöntemleriyle yüksek okul sınırları içine hapsolup, o okulların öğrenci kitlesinden de kopuk kaldıklarını gösterir. Bu arkadaşların gözüpekliliğini, yiğitliğini, fedakârlıklarını ve faşistler karşısındaki güç durumlarını anlamalıyız, ama bilimsiz yiğitliğin, işçi sınıfı bilimi dışındaki cesaret, feragat ve fedakârlığın olumlu sonuçları değil, acı yenilgileri getirdiğini özellikle ve önemle bilmeliyiz. İşçi sınıfı ve emekçi halk hareketi dışında, üretim alanlarından kopuk geçen ve emekçi kitlelerle bütünleşmeyi, işçi sınıfının öncülüğünü pratikte kabullenmeği amaçlayan her küçük burjuva hareketi, ne kadar iyi niyetli olursa olsun hem egemen sınıflar karşısında yenik düşmeğe, hem de emekçi halk hareketine yarar değil zarar getirmeğe mahkûmdur. Tarih, Birinci Enternasyonal anarşistlerinin, Çarlık Rüyasındaki Narodnikler'in, iki dünya savaşı arasında Avrupa'daki anarşistlerin ve günümüzde dünyanın dört bir yanındaki küçük burjuva ihtilâlcilerinin sayısız örneğini görmüştür. «Sol» çocukluk hastalığından goşizme (sol serüvenciliğe) oradan da tamamen sosyalizm dışı anarşizme kadar derece derece olan «sol» çizgiler istisnasız olarak yenilmişlerdir. Yenilgileri ile birlikte buldukları ülkedeki işçi sınıfı ve topyekûn emekçi halk hareketine zararlı olmuşlardır.

Çünkü devrim, bildiğimiz gibi, kişilerin, grupların, partilerin sübjektif istek ve özlemlerine bağlı bir olgu değildir. Bir ülkede devrimci durum yoksa, yani devrimin objektif şartları yoksa (ülke) de **derin** bir kriz, (egemen sınıfların yönetemez olması, emekçi sınıfların yönetilmek istememesi, emekçi sınıfların devrim için ölüm dahil her türlü fedakârlığı göze almaları durumu mevcut değilse), sübjektif zorlamalarla devrim başlatılamaz. Kaldı ki devrimin sübjektif koşulları da dar grupların örgütlülüğü değil, geniş kitle-

lerin üstün örgütlenme düzeyi, ve öncü Proleterya Partisi'nin önderlik koşullarıdır.

«Sol»-kanat revizyonizminin karşısında, gitgide belirginleşen bir sağ-kanat revizyonizmi mevcuttur. Bu kanatta en belirgin siyasal kuruluş TİP'dir. TİP dışında, herhangi bir etkinliği olmayan SP ve TEP vardır. Gerçekte sağ kanat revizyonizminin destekleyicileri olmağa aday geniş bir aydın ve sendikacı kesimi de şimdilik mevcut sağ kanat sosyalist partilerini değil, sosyal demokrasiyi destekleme yolunu seçmişlerdir.

CHP'nin solundaki yelpazede belirginleşen sağ ve «sol»-kanat revizyonizminin dışında işçi sınıfı bilimine ve enternasyonalizmine otrodoksaç çizgiler de giderek derinleşmekte ve hattı kalınlaştırmakta, sapmalarla arasındaki farkı daha net biçimde bilince çıkarmaktadır. İşçi sınıfı politik hareketinin ve ileride varılacak yüksek düzeyde örgütlenmiş işçi sınıfı merkezi siyasî otoritesinin nüvesini teşkil eden bu oluşum ideolojisiyle ve pratiğiyle güç kazandıkça sağ ve sol sapmaları geriletecektir. Bu süreç içinde, ister sağ sapma, ister sol sapma içinde olan, fakat işçi sınıfı sosyalizmine bağlı, ya da işçi sınıfı politik hareketine kazanılabilecek unsurlar, çevreler proleterya tabanı üzerinde ve ilkeli birlik halinde tek bir potaya akacaklardır. Böylece ilkesiz birliklerin ve ilkesiz ayrılıkların yerini ilkeli birlikler ve ilkeli ayrılıklar alacak, işçi sınıfının sağındaki ve solundaki çizgiler, işçi sınıfı politik hareketinin güçlenip, tek merkezi otoriteye kavuşmasıyla homojenleşecek, sol kanat içindeki ayırım çizgileri bütünsel ideolojileri ve teori-pratik bütünlükleri ile netleşecek, gerçek raylarına oturacaktır. Bugün işte bu süreci yaşamaktayız. Ve küçük burjuva ilericileri sol'un içindeki ideolojik tartışmaları anlamsız bulurken, gerçekte ilkeli ve kalıcı birliklerin temeli atılmaktadır. Bunun başka türlü olamayacağı da açıktır. Çünkü geçmişte ilkesiz birliklerin, birleşmelerin hareketi başarıya götürmediği çok görülmüştür.

Bu nedenle sol içindeki tartışmaları bütünüyle anlamsız, hatta «kışkırtıcı ajan oyunu», «CIA parmağı» sayan anlayışa katılmak mümkün değildir. Sol içinde tartışmaların olması doğaldır. İleri düzeydeki bir birlik için kaçınılmazdır. Yeter ki: a) Bu tartışmalarda temel (can alıcı) ve ayırdedici noktaların altını çizmek, entellektüelizme ve gereksiz ayrıntılara düşmemek, özellikle sonuna kadar bilimsel kalmak, tartışmaların bilim düzeyini sürekli yükseltmek b) Tartışmalar ve eleştirmelerle, ayrılıkçılığı kesin olarak birbirinden ayırdetmek, ayrılıkçı tutumlara düşmemek (bunun için de sol içindeki ayrılıkları körükleyici nitelikteki dedikodu ve tezyirattan özenle kaçınıp tüm meseleleri bilimsel platforma aktarmak, «İlkelerde Savaş-Devrimci Kardeşlik» şiarının gereklerine uygun davranmak d) En önemlisi kitlelerden ve pratikten kopukluğun üstüne giderek işçi sınıfı başta olmak

üzere kitleler içinde varolmak, kitle bağlarını güçlendirmek, daha ileri birliklerin ancak işçi sınıfı zemininde ve işçi sınıfı disiplinine (azınlığın çoğunluğa uyması ilkesine) uygun olarak davranmak esastır.

SONUÇ

Özetlersek, bugün sosyal ve siyasal platformdaki bulanıklıklarının giderilmesi ancak ve ancak kitlelerin sosyal demokrasi takipçiliğinden kurtarılarak işçi sınıfının politik öncülüğündeki mücadeleye kazanılması ile mümkündür. Bu ise sabır, metot ve bilim isteyen, titiz ve azimli bir çalışmayı gerektirir.

Güncel görev olarak bir yandan işçi sınıfının politik hareketinin güçlenmesine ve birliğin sağlanmasına doğru ilkeli adımlar atarken, öte yandan faşizme ve faşist özlemlili MC iktidarına karşı en geniş demokratik güçbirliği çalışmalarını gerçekleştirmek, siyasal özgürlükler ve demokratik haklar için kararlı bir mücadele vermek, demokratik mevzileri güçlendirmek ve çoğaltmak, faşizmin oyunlarına boyun eğmemek, faşizme karşı en geniş kitle mücadelesini mevcut imkânsızlıklar ne denli büyük olursa olsun gerçekleştirmeye çalışmaktır.

TÜSTAV